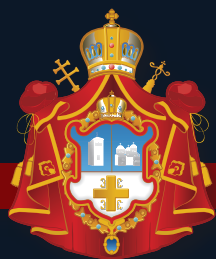

Volume 55, No. 1 • Winter 2020

Сѣаза Православља

THE PATH OF ORTHODOXY

The Official publication of the The Serbian Orthodox Church in North, Central and South America

*„Кроз Боја љубави који обједињује својом
љубављу све људе и земаљске народе“*

Митрополит Амфилохије

Inside

- 3 Ad multos annos, Holy Hierarch!
- 4 Communique of the Central Church Council of the Serbian Orthodox Church in North, Central and South America
- 5 Communique – The Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North, Central and South America
- 6 Summons to the Extraordinary Church Assembly [Sabor]
- 7 The Most Mass Prayer Service in Defense of the Serbian Church Held in Montenegro
- 8 Communique of the Holy Synod of the Serbian Orthodox Church
- 9 The Meaning of Fasting in the Orthodox Church
- 13 Homily On The Meeting Of The Lord
- 15 19th Annual Orthodox Youth and Camp Workers Conference

- 16 Десетогодишњица патријарашке службе Његове Светости Архиепископа пећког, Митрополита београдско-карловачког и Патријарха српског Господина Иринеја
- 17 Саопштење за јавност Епископског Савета Српске Православне Цркве у Северној, Средњој и Јужној Америци
- 18 Саопштење Централног Црквеног Савета Српске Православне Цркве у Северној, Централној и Јужној Америци
- 20 Народ Божији оживљава иконска предања ових простора
- 23 Порука Световасилијевског црквено-народног сабора у Никшићу
- 25 Како треба да буде васпитање деце?
- 27 Беседа на Сретење Господње
- 29 Мисли о молитви
- 30 Размишљања о Великом посту у савременом свету
- 32 ‘Марш за Живот (March for Life)
- 32 Најстарија српска девојка

With the Blessings
of the Episcopal Council

The Path of Orthodoxy

The Official Publication of the Serbian
Orthodox Church in North, South
and Central America

Editorial Staff

V. Rev. Milovan Katanic

1856 Knob Hill Road, San Marcos, CA 92069
Phone: 442-999-5695
frmilovan@hotmail.com

V. Rev. Dr. Bratso Krsic

3025 Denver Street, San Diego, CA 92117
Phone: 619-276-5827
FrBratso@aol.com

V. Rev. Thomas Kazich

P.O. Box 371, Grayslake, IL 60030
Phone: 847-223-4300
tkazich@owc.net

Technical Editor

Denis Vikic

denis.vikic@gmail.com

The Path of Orthodoxy is a quarterly publication. Issues are available in PDF format at www.serborth.org.

Letters to the Editor are welcome. All letters and manuscripts submitted for publication must be signed and contain the author's name and address and maybe edited for purposes of space and clarity. Material must be submitted via email in MS Word format.

Business Address:

1854 Knob Hill Rd., San Marcos, CA 92069
E-mail: webmaster@serborth.org

Ad multos annos, Holy Hierarch!

The Serbian Orthodox Church is marking the great jubilees of His Holiness Irinej, Serbian Patriarch: the 60th Anniversary of monastic, 45th Anniversary of Diocesan and 10th Anniversary of Patriarchal service to God and the Serbian people.

His Holiness Patriarch Irinej (Gavrilovic) of Serbia was born in the village of Vidova, near town of Cacak, Serbia, in 1930. His baptismal name is Miroslav. He finished elementary school in his village, and later on high school in Cacak. Thereupon he enrolled and completed Theological Seminary in Prizren, and then graduated at the Faculty of Orthodox Theology in Belgrade.

Upon graduation his army service he was appointed a professor of the Prizren Theological Seminary. In October 1959, before assuming this assignment he was tonsured by the late Serbian Patriarch Herman (German) and got the monastic name Irinej.

That same month, on the Feast of St. Paraskeva at the Ruzica church within the Kalemegdan old town of Belgrade, he was ordained hieromonk. While he worked as a professor at the Prizren Seminary he spent a period of time at post-graduate studies in Athens. In 1969 he was appointed as Principal of the Monastic School in the Monastery of Ostrog, Montenegro, from where he returned back to Prizren and became Principal of the Prizren Seminary. From that office he

was elected as Vicar Bishop of the then Patriarch of Serbia with the title of Bishop of Moravica in May, 1974. A year later, in 1975, he was elected as diocesan Bishop of Nis.

The Holy Assembly of Bishops elected Bishop Irinej as Archbishop of Pec, Metropolitan of Belgrade-Karlovci and Serbian Patriarch on January 22, 2010.

The jubilee was commemorated in the ceremonial hall of the Serbian Patriarchate in Belgrade, on 22 January 2020.

A film, dedicated to His Holiness, was presented on the occasion. The film's author and editor of is Protopresbyter-stavrophor Stojadin Pavlovic, Director of the Administration Board of the Patriarchate. The publishers of the photo-monograph are the Administration Board of the Patriarchate and the Sluzbeni Glasnik publishing house.

The celebration in the Serbian Patriarchate, besides the Serbian Patriarch, was attended by the Crown Prince Alexander Karadjordjevic, Vicar Bishop Stefan of Remesiana, Catholic Archbishop

of Belgrade Stanislav Hocevar with his secretary, Director of the Office for Cooperation with Churches and Religious Communities Dr. Mileta Radojevic, a high dignitary of the Islamic Community, high representatives of the Serbian Armed Forces, Police, educational institutions, health institutions, cultural and public life of the capital and the priesthood of the Archdiocese of Belgrade-Karlovac.

The Director of the Sluzbeni Glasnik, Dr. Jelena Trivan, addressed the audience on behalf of the publishers, whereas University Professor Darko Tanaskovic presented an elaboration on the ministry of the Patriarch.

A screening of the film on the life and activities of His Holiness Patriarch Irinej followed, after which the Patriarch greeted and blessed all the present.

The Patriarch thanked Protopresbyter-stavrophor Stojadin Pavlovic for his hard work and dedication, all the employees of the Administration Board of the Patriarchate and the Patriarchate of Serbia, the Sluzbeni Glasnik personnel as the publisher of the ten-volume photo-monograph, as well as Prof. Dr. Darko Tanaskovic and playwright Mrs. Biljana Djurovic.

COMMUNIQUE OF THE CENTRAL CHURCH COUNCIL OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN NORTH, CENTRAL AND SOUTH AMERICA

Chicago, December 7, 2019

The Central Council of the Serbian Orthodox Church in North, Central and South America, representing all five Serbian Orthodox dioceses on these territories, met at Holy Resurrection Cathedral in Chicago on December 6-7, 2019. Our meeting began with the Holy Liturgy celebrated by His Grace Bishop Kirilo of Buenos Aires and South and Central America. In doing so we reaffirmed our unity in Christ and with the fulness of the Serbian Orthodox Church.

The Council deliberated and decided on a number of issues important to the life and functioning of our Holy Church.

The Council was informed by our Bishops that the Holy Hierarchical

Synod of the Serbian Orthodox Church has directed that certain decisions of the Church Assembly-Sabor held in July, concerning the territorial limitation of the present constitution have been set aside, and that a Church Assembly-Sabor including all five Dioceses be convened early next year. Our Bishops informed the Council that the Episcopal Council will comply with all directives of the Synod. The Central Council received this information and awaits the calling of the Sabor by the Episcopal Council for February 29.

In deciding on the budget of the Central Church for the coming year, the Council reiterated its financial and moral support for the work of the St. Sava School of Theology presently

accommodated at New Gracanica Monastery. It asked our Bishops to appoint a Trusteeship Council to work with our Bishops by making recommendations aimed at the improvement and development of the School.

A presentation was made by the Church's external U.S. legal counsel as to the advice they gave in 2017 on corporate structure for the diocese, renaming and offered a number of options and recommendations aimed at ensuring compliance with all legal requirements. These were taken under advisement.

The Central Council noted with great concern the concerted attacks on our Bishops, and through them on our Holy Church, carried on the internet and through social media. These attacks, ascribing dishonorable motives and questionable legal methods to our Bishops, we know factually are false and entirely without merit. The Council reiterates its full support for and confidence in our Bishops and the entire Episcopal Council, and asks our faithful to reject these attacks as the lies that they are.

We pray during this holy Nativity Fast for His Holiness our Patriarch Irinej, for the hierarchy, clergy, monastics and all the faithful of the Serbian Orthodox Church, and for strength and grace from the New-born Savior to continue on the holy path of St. Sava.

COMMUNIQUE

THE EPISCOPAL COUNCIL OF THE SERBIAN ORTHODOX CHURCH IN NORTH, CENTRAL AND SOUTH AMERICA

Libertyville-Chicago, December 27, 2019

Concerning the latest developments in Montenegro, regarding the adoption of the draft Law on Freedom of Religion or Belief, and the Legal Status of Religious Communities, the Episcopal Council of the Serbian Orthodox Church in North, Central and South America forwards its support to the Orthodox Church in Montenegro, headed by its hierarchs.

The law by which representatives of the authorities in Montenegro intend to forcibly confiscate churches and monasteries and their properties from the Metropolitanate and Dioceses of the Serbian Orthodox Church violates the historic right of their owners, first and foremost the Orthodox Dioceses in Montenegro, to their centuries-old sanctuaries.

Our Episcopal Council functions in the countries of North, Central and South America, in which such laws, as resorted to by the Montenegrin authorities, are considered violations of human and religious rights given they do not conform to the standards of modern democratic states, and contradict the recommendations of the Venice Commission.

For these reasons, today we have also addressed the United States Administration and the Government of

Canada, pointing out the anti-democratic character and consequences of the Law on Freedom of Religion or Belief, and the Legal Status of Religious Communities, which grossly violates the continuity, identity and age-old rights of the Church.

We appeal to the Civil Authorities of Montenegro requesting that all those arrested for the defense of their shrines from state terror and unlawful seizure of property be released from prison.

Therefore, standing in defense of religious rights in Montenegro, the Episcopal Council calls on the Civil Authorities of Montenegro to immediately desist from terrorizing the Church, its clergy and faithful people.

In commemoration of the Nativity of Christ, we pray to the all-loving Lord of Peace, to send peace, unity and respect for human rights in Montenegro, as well as to our entire universe.

LONGIN, Bishop of New Grachanica-Midwestern America, President
MITROPHAN, Bishop of Canada
MAXIM, Bishop Western America
IRINEJ, Bishop of Eastern America
KIRILO, Bishop of Buenos Aires and South-Central America

EPISCOPAL COUNCIL
Serbian Orthodox Church in North, Central and South America
P.O. Box 519, Libertyville, Illinois 60048

E.C. No. 12/19
December 6, 2019

SUMMONS TO THE EXTRAORDINARY CHURCH ASSEMBLY [SABOR]

In accordance with Article 18 of the Constitution of the Serbian Orthodox Church in North and South America, We hereby summon to an extraordinary session the Church Assembly [Sabor] of the Serbian Orthodox Church in North, Central and South America, to be held at the facilities of St. George Serbian Orthodox Church, 15250 58th St N, Clearwater, FL 33760 on Saturday, February 29, 2020. This extraordinary session will be a one day event to implement the decision of the Holy Synod of Bishops of the Serbian Orthodox Church of September 25, 2019 (No. 995 and 1009/Minutes 638), which requires this extraordinary Sabor in order to “Repeal all decisions of the Church Assembly-Sabor of the Serbian Orthodox Church in North and South... concerning the organization of the Serbian Orthodox Dioceses on that territory.”

Enclosed you will find a Credentials Form, which each Congregation Board is required to fill out for its 3 participants and return to the 2020 Sabor Committee c/o St. George Serbian Orthodox Church, 15250 58th St N, Clearwater, FL 33760 along with a \$75 Registration Fee per person to cover the costs of the meals.

Online registration is also available at SerbOrth.org and preferred. Due to the high season of travel in Florida during the winter months, it is imperative that participants reserve their hotel rooms by December 26, 2019. Information regarding available hotels is attached.

In accordance with the provisions of the Constitution, the following are participants to this Extraordinary Assembly:

- Diocesan Bishops
- Active and retired clerics of both orders
- Members of the Central Church Council
- Members of the Diocesan Councils
- Two (2) delegates from every Church-School Congregation in good standing. One of these is ex-officio the President of the Executive Board of the Congregation (or his alternate Vice President), and the other is the elected delegate of the Church-School Congregation (The elected delegate is the same participant from the 2019 Sabor)
- Two (2) representatives of each Diocesan Federation of Circles of Serbian Sisters
- One (1) representative of the School of Theology

We ask every Church-School Congregation to encourage its active representation and participation in this important gathering of our Church and encourage all to work towards unity and the good of the Serbian Orthodox Church on these two continents, in the homeland, and throughout the entire world.

With the blessing of God,
Bishop of New Gracanica and Midwestern America,
President of the Episcopal Council

The Most Mass Prayer Service in Defense of the Serbian Church Held in Montenegro

The most mass procession in recent times with a prayer in defense of the Serbian Orthodox Church against the discriminatory law on religious communities took place on Sunday, February 2, in Podgorica, the capital of Montenegro.

The meeting point became the square in front of the Church dedicated to the Resurrection of Christ in Podgorica, where Montenegrin “tribes” (clan unions) walked with flags and crosses from the surrounding districts during the day, RIA Novosti reports with reference to the local clergy.

“This is the largest gathering so far, this temple does not remember a bigger one. The procession through the streets should take place peacefully and with dignity. We must be prepared for any provocations, we’ll go through the city center,” Archpriest Predrag Shchepanovich told those gathered.

In addition to Podgorica, meetings of believers were held in many cities of Montenegro on February 2 starting from the Adriatic coast in Bar to the border with Serbia in Bijelo Pole. Rector of the Cetinje Seminary, Protopresbyter Gojko Perovic, said that processions and prayers gather up to 150 thousand people across the country on Thursdays and Sundays.

It is noted that earlier the Montenegrin-Coastland Metropolis of the Serbian Orthodox Church reported on the upcoming verification of the controversial law in the Constitutional Court of Montenegro. In turn, the head of the metropolis, Metropolitan Amfilohije, said that he would not negotiate with the authorities of Montenegro, while the controversial law on religious associations remains in force.

On the night of December 26-27, 2019, the Parliament of Montenegro (Skupschina) adopted a draft law “On Freedom of Religion and Belief and

the Legal Status of Religious Communities”, which infringes on the interests of the Serbian Orthodox Church.

The bill provides for the removal from the Serbian Church and transfer to the state ownership of objects and lands used by religious communities, if they belonged to the state before December 1, 1918, or if there are no documents on their registration as church property (most often the ancient shrines). We are talking about more than 650 shrines, including the famous Ostrog monastery, where the relics of St. Vasilije of Ostrog are.

Protesting against the controversial bill, Montenegrin residents took to the streets of cities, blocked roads, blocked bridges. Believers of Montenegro supported the Orthodox Serbs. The Holy Synod of the Russian Orthodox Church also made a special statement.

Translated by pravmir.com

Communique of the Holy Synod of the Serbian Orthodox Church

Once again, all the assembled bishops with the Patriarch at the helm expressed their admiration for the unanimity of the people who rose in defense of their holy places in Montenegro and beyond.

On January 30, 2020, the Holy Synod of Bishops of the Serbian Orthodox Church, chaired by His Holiness the Patriarch of Serbian Irineja, held an extended session at the Patriarchal Court in Belgrade with the participation of the archbishops who have their jurisdiction in Montenegro: His Excellency Amfilohij, His Grace Bishop of Budimlje-Nikšić Joaniki, His Holiness Bishop Milosevic To Athanasius and His Holiness Bishop of Zahumo-Herzegovina Dimitri.

As with the previous expanded session of the Holy Synod of Bishops, held on the eve of Christmas and Epiphany holidays, on January 4, 2020, the immediate reason for this session was the passage of the controversial and anti-constitutional Law on Freedom of Religion or Belief and the Legal Status of Religious Communities in Black It's worse.

This session discussed the legal steps that, with the consent of the Holy Synod with the Patriarch at the helm, will be taken before the Constitutional Court of Montenegro. In this context, it was unanimously decided to withdraw the initiatives submitted to that court by lawyer Miroslav M. Nikolic, on behalf of the Holy Synod and on behalf of the Serbian Patriarchate. It was also decided to launch an initiative before the said court in coordination of the dioceses of the Serbian Orthodox Church in Montenegro and the Holy Synod.

Once again, all the assembled bishops with the Patriarch at the helm expressed their admiration for the unanimity of the people who rose in defense of their holy places in Montenegro and beyond. These international peaceful and Christian protests are truly the voice of God and are not directed against the state of Montenegro, but are a call to overcome the national, political and ideological divisions that plague society in present-day Montenegro, since the participants of these prayer lithiums have already overcome it all and all of us have been called to the unity already achieved, among them, in truth, justice and honesty.

President of the Holy Synod of Bishops
AEM and Patriarch Serbian
Irinej

The Meaning of Fasting in the Orthodox Church

by Fr. Milan Savich

Fasting is as old as the human race. Fasting was practiced by pagan religions, Judaism and Christianity, and it was generally considered an important element of religious life, although with different practices and understanding. In the ancient religions of the East fasting meant a complete abstention from food for a certain period of time — one day or more. The origin of fasting as a moral discipline, especially among the old pagan religions is very obscure, just as their understanding of God was inadequate and vague.

The monotheistic, God revealed religion of the “Chosen People” knew about fasting. From the Old Testament we learn that God instituted fasting in Paradise when He said: “But of the tree of knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it: for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.” (Gen. 2:17) From this is clear that fasting existed before the “original sin” of Adam and Eve, and it was not ordered as a cure for their sin. The fasting in Paradise consisted of abstaining of certain food — namely of “the fruit of the tree.” The tree of knowledge of good and evil was created by God as well as all other trees in Paradise and, as such, preceded the Satan and his sinful machinations. God’s commandment to Adam and Even not to eat of the particular fruit was issued as a method of man’s discipline of self-control and spiritual growth. This means that the first man in Paradise was not perfect, but was good and capable to improve and develop his spiritual and moral personality.

Fasting understood in this way was practiced both in the Old and New Testament and throughout the entire history of the Church. A noted Orthodox theologian Father Alexander Schmemmann, speaking about fasting in the Old and New Testament, saw a great similarity and interdependence between two events in the Bible — one at the beginning of the Old Testament and the other at the beginning of the New Testament. He writes: “The first is the ‘breaking of the fast’ by Adam in Paradise. He ate of the forbidden fruit. This is how man’s original sin is revealed

to us. Christ, the new Adam, — and this is the second event — begins by fasting. Adam was tempted and succumbed to temptation. The result of Adam’s failure is expulsion from Paradise and death. The fruit of Christ’s victory is the destruction of

death and return to Paradise. It is clear, that in this perspective, fasting is revealed to us as something decisive and ultimate in importance. It is not mere ‘obligation’, a custom; it is connected with the very mystery of life and death, of salvation and damnation.” St. Basil the Great, confirms the above statement by saying: “Because we did not fast, we were chased out of Paradise; let us fast now, so that someday we return there.

We have many shining examples of fasting in the Old and New Testament. Moses fasted forty days before receiving from God the Ten Commandments. The prophet Isaiah has written about fasting centuries before Christ’s coming: Is not this the fast that I choose, to loose the bonds of wickedness, to undo the thongs of the yoke, to let the oppressed go free...? Is it not to share your bread with the hungry, to bring the homeless poor into your house; when you see the naked to cover him... then shall your light break forth like the dawn ... (Isaiah 58)

In the Old Testament fasting is sometimes preparation for the Feast days, but more generally it is a sign of humility before God. Fasting accompanied mourning and repentance. In time of necessity of danger, it was appropriate for an individual or the whole community to fast. Fasting, so to speak, reinforced urgent prayer. How seriously it might be taken up, to the extent that an earnest man of prayer might become weak and think through lack of nourishment, is shown by Psalm 109:24: My Knees are weak through fasting; and my flesh faileth of fatness.

Fasting in the New Testament was introduced by our Lord Jesus Christ Who gave us a great example of fasting. After His Baptism in the river of Jordan He withdrew into the wilderness where He spend forty days and forty nights in prayer and fasting in preparation for His sacred ministry. Jesus taught his disciples and followers to fast. He told

them not to fast like the Pharisees, but when they fast bodily they should be completely natural in their behavior — humble and penitent.

And when ye fast, do not look dismal, like the hypocrites, for they disfigure their faces that their fasting may be seen by men. Truly, I say to you, they have their reward. But when you fast, anoint your head and wash your face that your fasting may not be seen by men, but by your Father Who is in secret. And your Father Who sees in secret will reward you. (Matt. 6:16-18)

Here we should mention that fasting in the Orthodox Church has two aspects: physical and spiritual. The first one implies abstinence from rich food, such as dairy products, eggs and all kinds of meat. Spiritual fasting consists in abstinence from evil thoughts, desires, and deeds. The main purpose of fasting is to gain mastery over oneself and to conquer the passions of the flesh. It is to liberate oneself from dependence on the things of this world in order to concentrate on the things of the Kingdom of God. It is to give power to the soul so that it would not yield to temptation and sin. According to St. Seraphim, fasting is an “indispensable means” of gaining the fruit of the Holy Spirit in one’s life, and Jesus Himself taught that some forms of evil cannot be conquered without it. When the Apostles failed to heal a sick and suffering child, Christ explained that, “This kind (meaning devil) can come out only by prayer and fasting.” (Matt. 12:21) Commenting on this St. John Chrysostom said: “That these are like two wings that carry a person to the heights of God.”

The Apostles of Christ continued in prayer and fasting, and commanded others to do the same. They fasted also as they accomplished their ministries by the power of the Holy Spirit and by prayer, as we reads in the Acts:

Now in the church at Antioch... while they were worshipping the Lord and fasting, the Holy Spirit said, ‘Set

apart for me Barnabas and Saul (Paul) for the work to which I have called them.’ Then after fasting and praying they laid their hands on them and sent them off. (Acts. 13:-13)

Today, I think it is safe to say, the practice and idea of fasting is largely ignored. Some people say that God’s people need not fast since we are saved by grace and not by works, and that fasting can easily become hypocritical, done merely for show and for the condemnation of others. Many others generally dismiss fasting as something old-fashioned, simple and naïve. “This is the twentieth century; those rules were made for the past and simpler days.”

Nonetheless, in spite of present practice of most people, we must take the practice of fasting seriously, if for no other reason, then out of respect for other people, throughout Christian history, who have taken it seriously. We all need to develop the habit of saying no to our carnal passions and desires. What we need is self-discipline and self-control. These are acquired only through regular spiritual exercise — namely through fasting.

Fasting is not at all an act of mortification for mortification’s sake. It is not a “little suffering” which is somehow pleasing to God. It is not a punishment which is to be sorrowfully endured in payment for sins. On the contrary, fasting for a Christian, should be a joyful experience, because fasting is a self-discipline which we voluntarily impose upon ourselves in order to become better persons and better Christians. The sin of not fasting is the sin of failing to employ a practice which is absolutely necessary to a sinful person in his struggle to overcome his sins and to gain the love and communion of God.

Fasting is an art fully mastered by the Saints. These holy men and women, who have taken their religion and fasting seriously, can be of great help to us. They offer a number of recommendations for fasting.

1. Fasting is essential for us to regain control over our bodies.

We live in a pluralistic and secularistic society where the Biblical idea of fasting is completely ignored and forgotten. “Gluttony has become a way of life for a fallen man and, it affects every area of life, leaving us wide open to all types of temptation. We all eat too much, and fasting is the only way to end this unnatural obsession with food. Fasting puts food into its proper perspective. We must each in order to live, but we shouldn’t simply live to eat.” St. Isaac of Syria said: “The first commandment given to our nature in the beginning was the fasting from food and in this the head of our race (Adam) fell. Those who wish to attain the fear of God, therefore, should begin to build where the building was first fallen. They should begin with the commandment to fast.”

2. Fasting simplifies our lives.

“By eating less, we can pay attention to more important matters, such as our relationship with God.” Fasting is part of the spiritual life without which the soul perishes, suffocated by the flesh and choked by carnal pleasures. A human being must fast. The effort enlightens the mind, strengthens the spirit, controls the emotions and tames the passions. Thus “a man who strives for salvation... must not allow himself to eat to fullness ...” says St. Gregory of Sinai. St. Isaac of Syria says, “Meager food at the table of the pure cleanses the soul of those who partake from all passion ... for the work of fasting and vigil is the beginning of every effort against sin and lust ... almost all passionate drives decrease through fasting.” An old man in the desert was asked why he was so severe on his body. He answered simply, “If I don’t kill it, it kills me.” By this the holy fathers taught us to be killers of passions and not killers of the body. Partake of everything that is permissible with thanksgiving, to the glory of God and avoid boastful

arrogance; but refrain from every excess. (The Monks Callistus and Ignatius, 14c., Directions to Hesychasts.)

3. Fasting “lightens our load” and makes it easier to pray.

“For many people the refusal to fast is just one more excuse to cut themselves off from God. The person who wants to pray better should eat less. This makes the mind and the spirit less sluggish. We are then more capable of lifting our minds and hearts to God.” St. Isaac of Syria says: “As long as man’s mouth is sealed by fasting his mind will meditate on the repentance of his soul.” Even the old Latins knew that “Plenus veter non studet libenter.”

4. Fasting restores discipline to our lives.

“How many of us can honestly say that we are disciplined in spiritual matters as we should be? Fasting may just be the beginning of our journey toward spiritual seriousness, but we all have to start somewhere. We can all see what the lack of real discipline has done to American moral life. The same happens to our own spiritual lives without discipline. Fasting is the beginning of this discipline.” That is why the Canons of the Church Councils — Trullo, Gangra and Laodicia as well as the rules and regulations of Sts. Dionisius, Peter and Timothy of Alexandria — order us to fast. According to Milas, “The Church has introduced fasting in the life of a Christian in order to enable man to live a life of piety and repentance. This regulation is based on the practice of the Church in the Old Testament and the examples of its Founder and the Apostles in the New Testament. The fast days which we must observe are ordered by the Church authorities and, therefore, are obligatory for all, except the sick; if a clergyman disobeys this rule he shall be deposed, and a layman excommunicated.”

5. Another aspect of fasting is abstinence

“Not many parents enjoy the disobedience of their children. God is equally unhappy to see our disobedience in spiritual matters. Fasting encourages obedience to God’s moral commands by making us center our lives around His.” In other words, our fasting should not be self-willed but obedient. When we fast, says Kallistos Ware, “we should not try to invent special rules for ourselves, but we should follow as faithfully as possible the accepted pattern set before us by Holy Tradition.” We should always rely on the spiritual advice of our priest or Father Confessor, as it was practiced in the early centuries of Church life, as Abba Antony said: “I know of monks who fell after much labor and lapsed into madness, because they trusted in their own work and neglected the commandment that says: ‘Ask your father, and he will tell you.’” (Deut. 32:7).

6. Fasting ultimately brings about purity of heart.

“The saints teach that for us to purify our hearts we must begin with the control of our bodily desires through fasting. As long as the flesh rules purity of heart will not exist.” In the words of St. John Chrysostom fasting implies not only abstinence from food, but from sins also. “The fast,” he insists, “should be kept not by the mouth alone but also by the eye, the ear, the feet, the hands and all the members of the body: the eye must abstain from impure sights, the ear from malicious gossip, the hands from acts of injustice.” It is useless to fast from food, protests St. Basil, and yet to indulge in cruel criticism and slander: “You do not eat meat, but you devour your brother.” The same point is made in the Triodion, especially during the first week of Lent:

As we fast from food, let us abstain also from every passion... Let us observe a fast acceptable and pleasing to the Lord. True fasting is to put away all evil, to control the tongue, to forbear from anger, to abstain from lust, slander, falsehood and perjury. If we renounce these things, then is our fasting true and acceptable to God. Let us keep the Fast not only by refraining from food, but by becoming strangers to all the bodily passions.

7. Fasting returns us to a “Paradise-like” way of life.

Our forefathers Adam and Eve ate only plants rather than meat or meat products. (Gen. 1:30, 9:3) “When we fast, we voluntarily return to Paradise. We do this not because it is sinful to eat meat, but because we recognize our true homeland, the Kingdom of God, and we want to reinforce this truth in our lives.” Our fasting and self-discipline, then, “signifies a rejection of the world, only in so far as it is corrupted by the fall; of the body, only in so far as it is dominated by sinful passions. Lust excludes love; so long as we lust after other persons or other things, we can-

not truly love them. By delivering us from lust, the fast renders us capable of genuine love. No longer ruled by the selfish desire to grasp and to exploit, we begin to see the world with the eyes of Adam in Paradise. Our self-denial is the path that leads to our self-affirmation; it is our means of entry into the cosmic liturgy whereby all things visible and invisible ascribe glory to their Creator.”

8. Finally, fasting is the foundation of and preparation for every spiritual effort.

“Spiritual effort presumes that we are in control of our bodies. Beyond this, fasting is the ideal preparation for spiritual celebration, such as Easter, Christmas, and other Feasts, because when undertaken properly, fasting fills our hearts and minds with the task before us. It concentrates our spiritual energies and makes them more effective.” Thus, when Moses fasted on Mount Sinai (Exod. 34:28) and Elijah on Mount Horeb (Kings 19:8-12), the fast was in both cases linked with a Theophany. The same connection between fasting and the vision of God is evident in the case of St. Peter (Acts 10:9-17) He went up to the housetop to pray about the sixth hour, and he became very hungry and wanted to eat; and it was in this state that he fell into a trance and heard the divine voice. Such is always the purpose of ascetic fasting — to enable us, as the Triodion puts it, to “draw near to the mountain of prayer.”

Prayer and fasting should in their turn be accompanied by almsgiving, by love for others expressed in practical form, by works of compassion and forgiveness. As written in the Triodion:

Knowing the commandments of the Lord,
let this be our way of life:
Let us feed the hungry, let us give the thirsty drink,
Let us clothe the naked, let us welcome strangers,
Let us visit those in prison and the sick.
Then the Judge of all earth will say even to us:
Come, ye blessed of My Father,
inherit the Kingdom prepared for you.

Notes and References:

The Upbeat, Vol. 2, 1985, pp. 22-23.

Great Lent, Alexander Schmemmann.

The Lenten Triodion, Archbishop Kallistos Ware.

Rev. Stavrofor Milan Savich fell asleep in the Lord in the year 2010 at age 90.

Homily on the Meeting of the Lord

Delivered by His Grace Bishop Atanasije (Jevtic), 1995 in Pozarevac

Today we celebrate a great Feast, the Meeting of the Lord in the Temple, we celebrate a joyous event of the Meeting of Heaven and earth, the timeless and the transient, God and man, in the person of the Lord Jesus Christ.

In the Jerusalem Temple the newly born Savior was taken into the arms of the Righteous elder Simeon, who, having received a Divine promise that he would not die until he sees with his own eyes the Savior and Messiah, gave thanks to the Lord at that very moment for fulfilling that promise by saying: „Now you are letting Your servant depart in peace, according to Your word, for my eyes have seen Your salvation...“. Receiving and taking into his elderly hands the Savior of the world, the righteous Elder recognized also in his prophetic vision the full history of what would be with Christ, and all of those who follow Him, and that is why He says to the Most Holy Theotokos: „Behold this Child is destined for the fall and rising, and for a sign which will be spoke against and many will stand against,“ but they will not be able to prevail, for in Him the thoughts of the hearts of many will be revealed.

Christ gives account for the thoughts of man, thus He is not only our joy, but also our judgment. Many of the Saints rejoiced in appearing before the face of Christ, and prayed: „Lord, cleanse me, have mercy on me, renew me, for if I appear unprepared before You, it will be most dreadful for me, if You only turn Your face from me.“

Many today wish to encounter Christ. This is noticed all the more among our people, it is evident and felt. After half a century of slavery unles godlessness, we seek after the face of the Living God – and those who didn't know Him, and those who didn't feel Him, but they anticipated Him in the depths of their being. Whenever we seek after something great, good, lasting, true, righteous, humanly, beautiful, holy, then we seek after the Face of God, we seek Christ – the Image of the Invisible God. Our people today are in this search. However, the noise of those same godless ones who in the past banned Christ, can be heard after this awakening and renewing of the people. On the other hand, the assault from our enemies

and false Christians from the West, as well as the false religions from the East, so that our people find themselves in a position which St. Simeon foretold the Most Holy Theotokos: that a sword will pierce her heart, but that is how the thoughts of many hearts will be revealed.

Our people today are being examined just as St. Simeon was when he encountered Christ. The thoughts and feelings of all of our hearts are being revealed. Some rush to escape, while others rush to defend themselves with words, statements, decisions on paper, and so they think to suffocate the thoughts and feelings of their hearts which God knows. Others, true Orthodox Serbs, battle for the good of their fellow man created in God's image, and for a better image and light among their people, that the light of the Meeting of the Lord which shone on those who sat in darkness, that it appear to us the glory of the Salvation of the Lord, which St. Simeon in his praise to Christ speaks of today.

On today's Feast of the Meeting of the Lord, when the heavens meet the earth, God meets man, history meets eternity, when - as our people beautifully say – spring and winter meet, may we also open our hearts for an encounter with the Lord. He is there, knocking on everyone's doors, „Behold I stand at the door and knock. If anyone opens the door, I will come in to him and dine with him,“ says the Lord (Rev. 3:20). May we open the doors of our beings, our hearts, that we never close

them, how our old, trite, weathered beings would be renewed – our souls and bodies – and rejoice at the meeting with the Lord, the Meeting of the Lord, who comes to us in the arms of the Most Holy Theotokos, that He might take all of us in His eternal bosom. For He is eternally in the bosom of the Father, and there has He prepared us a place.

Open your hearts, listen to the depths of your thoughts, desires, feelings, anticipations, nostalgias, yearnings, the pursuits of your hearts. For our hearts are created in the image of God and they yearn for God; the truth is often buried in passions, desires, appetites, ambitions, prejudices. Let us free ourselves of them and meet the Lord, for He always comes to meet us. He is the One who came,

who is with us, Who always comes to be with us.

I wish a happy feast especially to our little children, who celebrate not only Christmas, when God became a Little Child, but also the Meeting, when the Lord was received as a Child from the hands of man so that He could receive man into everlasting life in the Heavenly Kingdom. Pray to God for those children that suffer, who are orphans, who are wounded, who are refugees. There are plenty of them, not only in Serbian lands, in the South, in Kosovo and in the Western lands, in Krajina, but also in Cyprus, Georgia, the Middle East and elsewhere.

Do you know how many of our children suffer in the West, when they are mocked, when in schools they are

ridiculed, because they are Serbian, because they are Orthodox, saying that even God has turned His back to us and will judge us. But let that not worry us or cause us to stumble, for our pursuit, yearning and anticipation from the depths of our hearts is to seek out the Face of the Living God and to appear before Him that He judge us. For it is better that He judges us than people.

A happy feast to all of you who, with your donations, help the crucified and suffering people in the Serbian lands and Krajinas, and may the Lord reward you with joy and celebration in life eternal in God's Kingdom. Amen.

Bishop Atanasije (Jevtic)

19th Annual Orthodox Youth and Camp Workers Conference

“Children are not our future – they are our present!”

By the grace of God, on the twenty-third and twenty-fourth of January, at St. Sava Serbian Orthodox Church in Phoenix, Arizona, Orthodox youth workers from various jurisdictions and the entire country were gathered at the 19th Annual Orthodox Youth and Camp Workers Conference. Participants of the conference were honored to partake in the six keynote sessions followed by table discussions. The conference consisted of four speakers and presenters: Fr. Josiah Trenham, Gabrielle Otte, Dr. Eugenia Constantinou, and Jonathan Ignatius Green.

On Thursday, Dr. Eugenia began the conference with a presentation concerning the Bible and Church Fathers in Youth Formation followed by a panel presentation and discussion. That evening, the faithful gathered in the

Church and together sang an akathist for our Orthodox Youth. Following the akathist and a delicious dinner prepared by the hosts, Jonathon Ignatius Green presented his documentary film “Social Animals” to spread awareness of the dangers of social media within the lives of our teenagers.

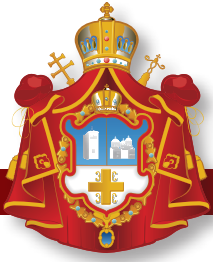
On Friday morning, Gabe Otte, Chief Executive Officer of Freenome and a devout Orthodox Christian spoke about recovering from failure and our role as youth leaders within the world. During the second session, Fr. Josiah Trenham, parish priest and father of ten children, spoke about the challenges of the digital age and helping our youth to resist the radical social agenda.

The Orthodox Church in America needs to dive into the depths of Orthodoxy and articulate a new – based on

the Scriptures, the Fathers of the Church, the Divine Services, the Holy Fathers and Mothers throughout history as well as this present day – a deliberate path forward in genuinely developing a current, effective, Orthodox approach to Youth Formation, that will address the unique needs and circumstances of Orthodoxy in America. My participation was made possible by the blessings of His Grace Irinej, the Bishop of the Serbian Orthodox Diocese of the Eastern America and the support of the Christian Education Department of the Serbian Orthodox Diocese of the Eastern America.

Nebojsa Varagic
Post-graduated Student
St. Vladimir’s Orthodox
Theological Seminary
New York

Десетогодишњица патријарашке службе Његове Светости Архиепископа пећког, Митрополита београдско-карловачког и Патријарха српског Господина Иринеја

На Светом Архијерејском Сабору Српске Православне Цркве, 22. јануара 2010. године изабран је за Архиепископа пећког, Митрополита београдско-карловачког и Патријарха српског.

Чин устоличења Свјатјејшег Архиепископа пећког, Митрополита београдско-карловачког и Патријарха српског господина Иринеја извршен је 23. јануара 2010. године, на Светој Архијерејској Литургији у Саборном Светоархангелском храму у Београду. Свету Архијерејску Литургију је служио Његова Светост Патријарх српски г. Иринеј уз саслужење своје браће архијереја, свештеника и ђакона, као и представника Руске и Грчке Цркве.

Његова Светост Патријарх српски г. Иринеј (Гавриловић) рођен је у селу Видова, код Чачка, 1930. године од оца Здравка и мајке Милијане. На крштењу добио је име Мирослав.

У родном селу завршио је основну школу, а потом гимназију у Чачку. По завршетку гимназије уписао се и завршио Богословију у Призрену, а затим и Богословски факултет у Београду. По завршеном факултету одлази у војску.

По повратку из војске убрзо бива постављен за суплента (професора) Призренске богословије. Преступања на дужност професора октобра месеца 1959. године у манастиру Раковица, од стране Његове Светости Патријарха српског Германа, прима монашки чин, добивши монашко име Иринеј.

Истога месеца на дан свете Петка, 27. октобра 1959. године, у цркви Ружици на Калемегдану бива рукоположен у чин јеромонаха. Док је као професор у Призренској бого-

словији службовао бива упућен на постдипломске студије у Атину. 1969. године бива постављен за управника Монашке школе у манастиру Острог, одакле се пак враћа у Призрен и бива постављен за ректора Призренске богословије. Са те дужности 1974. године изабран је за викарног епископа Његове Светости Патријарха српског са титулом Епископа моравичког. Годину дана касније 1975. године изабран је за Епископа нишког.

Саопштење за јавност Епископског Савета Српске Православне Цркве у Северној, Средњој и Јужној Америци

Либертивил-Чикаго, 27. децембра 2019. године

Поводом најновијих дешавања у Црној Гори, а у вези са усвајањем предлога *Закона о слободи вероисповести или уверења и њравном њоложају верских заједница*, Епископски Савет Српске Православне Цркве у Северној, Средњој и Јужној Америци овим путем упућује подршку свој Православној Цркви у Црној Гори на челу са њеним архијерејима.

Закон којим представници власти у Црној Гори намеравају да од митрополије и епархија Српске Православне Цркве насилно одузму цркве и манастире и њихову имовину нарушава правим власницима, пре свега православним епархијама у Црној Гори, историјско право на њихове вековне светиње.

Наш Епископски савет дела у земљама Северне, Средње и Јужне Америке у којима се овакви закони

каким прибегавају црногорске власти сматрају нарушавањем људских и верских права јер они нису у складу са стандардима савремених демократских држава, а косе се и са препорукама Венецијанске комисије.

Због тога смо се данас обратили и администрацији Сједињених Америчких Држава и влади државе Канаде указујући на антидемократ-

ски карактер и последице *Закона о слободи вероисповести или уверења и њравном њоложају верских заједница* који грубо нарушава континуитет, идентитет и вековна права Цркве.

Обраћамо се државним властима Црне Горе захтевајући да ослободе из затвора све који су ухапшени због одбране својих светиња од државног терора и незаконитог отимања имовине.

Стога, стајући у одбрану верских права у Црној Гори, Епископски савет позива државне власти Црне Горе да одмах престану са терором над Црквом, њеним свештенством и верним народом.

Славећи Рођење Христово, молимо се свезагом Господу Цару мира, да пошаље мир, јединство и поштовање људских права у Црној Гори, као и у свој васељени.

Епископ Новограчанички-Средњезападноамерички ЛОНГИН, *њредседник*

Епископ Канадски МИТРОФАН

Епископ Западноамерички МАКСИМ

Епископ Источноамерички ИРИНЕЈ

Епископ Буеносаирешки и Јужно-централноамерички КИРИЛО

Саопштење Централног Црквеног Савета Српске Православне Цркве у Северној, Централној и Јужној Америци

У Чикагу, 7. децембра 2019. године

Централни Савет Српске Православне Цркве у Северној, Централној и Јужној Америци, који представља свих пет српских православних епархија на поменутих територијама, састао се 6. и 7. децембра 2019. године, у Саборном храму Васкресења Христовог у Чикагу. Састанак је отпочео служењем Свете Архијерејске Литургије којом је началствовао Његово Преосвештенство, Епископ буеносајрески и јужноцентрално-амерички Г. Кирило. Тиме је Централни Савет још једном потврдио

своје јединство у Христу са пуноћом Српске Православне Цркве.

Савет је размотрио и донео одлуке о многим питањима важним за живот и функционисање наше Свете Цркве.

Савет је такође обавештен од стране архијереја Српске Православне Цркве у Северној, Централној и Јужној Америци, да је Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве издао акт о обустављању одређених одлука Црквеног Сабора одржаног у јулу месецу 2019. године, које се тичу терито-

ријалног ограничења постојећег Устава, као и то да Црквени Сабор, који ће укључути свих пет епархија, буде сазван почетком идуће године. Архијереји су обавестили Централни Савет да ће Епископски Савет СПЦ у Северној, Централној и Јужној Америци, уважити сва упутства Светог Архијерејског Синода. Централни Савет је наведене информације примио к знању и очекује сазивање Сабора од стране Епископског Савета, заказаног за 29. фебруар 2020. године.

Одређујући ставке буџета Централног Савета за следећу годину, Савет је потврдио своју финансијску и моралну подршку раду Богословског факултета Свети Сава, смештеног у манастиру Нова Грачаница. Архијереји су умољени да именују Старатељски Савет који ће сарађивати са нашим епископима и пружати им препоруке за побољшање и развој ове теолошке установе.

Спољни Правни савет Цркве, ангажован за правна питања у САД, одржао је презентацију везану за упутства која је ово тело дало 2017. године у вези са корпоратив-

ном структуром епархија и преименовања, понудивши низ могућности и препорука за обезбеђење остваривања критеријума законских прописа. Исто је примљено на разматрање.

Централни Савет је са великом забринутошћу констатовао постојање удружених напада како на епископе наше Цркве у Северној, Централној и Јужној Америци, тако и на нашу Свету Цркву, изведених путем интернета и разних друштвених мрежа. Поменути напади, који укључују приписивање нечасних мотива и служење

сумњивим правним методама, крајње су неосновани и нетачни. Савет потврђује пуну подршку и поверење у епископе и цео Епископски Савет, и позива наше вернике да одбаце све лажне нападе и оптужбе усмерене против истих.

Молимо се током овог Божићњег поста за Његову Светост Патријарха Српског Г. Иринеја, за сву црквену јерархију, свештенство, монаштво и све вернике Српске Православне Цркве, да нам Новорођени Спаситељ подари крепост и благодати да наставимо ходити освештаним путем Светог Саве.

Још једном сви сабрани архијереји са Патријархом на челу изразили су дивљење и пред једнодушношћу народа који је у Црној Гори и шире устао у одбрану својих светиња

Дана 30. јануара 2020. године Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве, под председништвом Његове Светости Патријарха српског г. Иринеја, одржао је проширену седницу у Патријаршијском двору у Београду уз учешће архијереја који своју јурисдикцију имају у Црној Гори: Његовим Високопреосвештенством Митрополитом црногорско-приморским г. Амфилохијем, Његовим Преосвештенством Епископом будимљанско-никшићким г. Јоаникијем, Његовим Преосвештенством Епископом милешевским г. Атанасијем и Његовим Преосвештенством Епископом захумско-херцеговачким г. Димитријем.

Као и за претходну проширену седницу Светог Архијерејског Синода, која је одржана уочи Божићних и богојављенских празника, 4. јануара 2020. године, непосредни повод за ову седницу било је доношење спорног и антиуставног Закона о слободи вјероисповести или увјерења и њиховом положењу вјерских заједница у Црној Гори.

На овој седници разматрани су правни кораци који ће, уз сагласност Светог Синода са Патријархом на челу, бити предузети

пред Уставним судом Црне Горе. У том контексту једнодушно је одлучено да се повуку иницијативе које је том суду поднео адвокат Мирослав М. Николић, у име Светог Синода и у име Српске Патријаршије. Такође је одлучено да се покрене иницијатива пред поменути судом у координацији епархија Српске Православне Цркве у Црној Гори и Светог Синода.

Још једном сви сабрани архијереји са Патријархом на челу изразили су дивљење пред једнодушношћу народа који је у Црној Гори и шире устао у одбрану својих светиња. Ови свенародни мирни и хришћански протести су заиста глас Божји и нису усмерени против државе Црне Горе, него су позив на превазилажење националних, политичких и идеолошких подела којима је бременито друштво у данашњој Црној Гори, будући да су учесници ових молитвених литија већ све то превазишли и све нас позвали на већ, међу њима остварено, јединство у истини, правди и поштењу.

Председник Светог Архијерејског Синода
АЕМ и Патријарх српски
Иринеј

Митрополит Амфилохије на подгоричкој Светосавској академији

Народ Божији оживљава исконска предања ових простора

Учешћем у вечершњем Савиним ходом више десетине хиљада Подгоричана јасно и гласно је поново затражило повлачење Закона о слободи вероисповести, који је донет у глово доба ноћи да би озаконио безакоње

Величанствена литија сабрана од литијских притока из Куча, Зете, Вранића, као и других подгоричких насеља, након молебна који је одслужен у храму Христовог Васкрсења, предвођена Митрополитом црногорско-приморским г. Амфилохијем са свештенством, упутила се до Клиничког центра где је прочитана молитва за све оне који болују и пате од тешких болести, а након тога се вратила у Саборни храм на чијем платоу је одржана Светосавска академија.

Академију је благословио и поздравно слово изговорио владика Амфилохије који је поручио да се у литијама љубави лечимо од дубоке ране богоубиства и братоубиства, као и да се током њих молимо да нам Бог подари да будемо верни истини, слободи и правди Божјој, да ако страдамо, страдамо за истину, правду и слободу, а не из мржње према било коме. Нагласио је да је данашња литија ишла према Клиничком центру да покаже љубав свој нашој браћи која страдају, и да посведочимо да се молимо Богу непрекидно за све који болују, душевно и тјелесно, као и за све страдалнике:

„Молимо се за све њих и наставаљамо овај Сабор који овакве природе траје већ 800 година, рекао бих и много више, 1700 година од времена древне Дукље, Диоклије,

када су грађени храмови овдје. Ова сабрања нарочито трају осам вјекова откад је Свети отац наш Сава, којег прослављамо, основао Зетску епископију, Митрополију на Превлаци Михољској.“

Изразио је наду да ће црногорска власт дозволити обнову те, али и друге светиње, јер култура нису русевине, она је настала од култа – богослужења, молитве. Сва култура земаљска је из тог култа рођена.

„Чувати неко камење, а одрицати се култа – молитве и богослужења, и оваквих сабрања то само могу нови идолслужитељи, идолопокло-

ници, који се клањају камењу, а не живоме Богу.“

Митрополит је нагласио да ово сабрање траје осам векова без прекида благословено Светим Савом у овој Цркви Божјој која је изњедрила са простора данашње Црне Горе пет патријараха пећких, српских: Евстатије Превлачки, Арсеније Трећи Чарнојевић, Арсеније Четврти Шакабента, Варнава Росић и Гаврило Дожић.

Осврћући се на сеобе са Косова и Метохије, митрополит Амфилохије је подсетио на нову окупацију Косова и Метохије, истичући да

није добро што наша власт у Црној Гори, чији су се преци и владари борили против окупатора, признаје ту окупацију и лажну државу, одричући се себе и краља Николе који је ослободио Метохију. Закључио је да није чудо да они који се одричу свог бића и своје прошлости доносе окупаторске, безбожне, братоубилачке законе: „Закон тзв. о слободи вере, није закон о слободи, него закон о поробљењу, закон о отимању светиња. Да ли има нормалне власти на свијету да нешто тако ради?! Ја се Господу молим да нашој власти врати разум и вјерност изворној Црној Гори, Црној Гори Јована Владимира, Светога цара Константина и Јустинијана.“

Казао је да је Црна Гора великих Немањића, Светога Саве и Симеона Мироточивог Подгоричанина, који је рођен овде и који је објединио наш народ, ондашњу Рашку и Зету, ослободивши византијског ропства: „То ослобођење прогласити за ропство и та мржња против Немањића који су створили Зету и у њој се родили и мржња против Србије, Косова и Метохије, је нешто што не спада у нормалне ствари“, оцијенио је митрополит Амфилохије и изразио наду да ће дати Бог да овај народ који обнавља своју веру у Бога љубави, који обнавља љубав као основно начело живота, обновити и своје изворно биће Јована Владимира, Црне Горе Зете древне, Светога Саве и Симеона, Црне Горе Црнојевића и свете лозе Петровића.

Позивајући све, посебно децу, да се крсте, приме квасац вјечнога живота, Митрополит црногорско-приморски г. Амфилохије је позвао на очување достојанства литија, да оне буду литије Божје, јер Црква све што ради ради из љубави, те да оне буду без партијских одређења, па и националних: „Молимо се Богу да уразуми све у Црној Гори, нарочито нашу полицију. Ових дана ми се јавља доста полицајаца

траже благослов и моле да литије буду истински црквене да не прелазе у било каква друга одређења, да буду Божје литије. И то треба да испоштујемо.“

Осврћући се на синоћња хапшења деце и бацања сузавца на Златици, због сликања тробојке, која је од времена Француске револуције, Владика је казао да те три боје значе слободу, једнакост и братство и запитао: „Ко је овдје против слободе, једнакости и братства. Зар та тробојка није на грбу и на застави краља Николе и господара? Зар и они који се сад боре против те тробојке, нијесу у вријеме њиховог комунизма и у новије вријеме послите деведесетих, под тробојком наставили да живе до овог времена“, казао је владика и апеловао на оне који наређују полицији, којој је благодаран, да не манипулишу децом у полицији, и приморавају их да раде нешто против њихове и савести народа и против наше деце.

Његово Високопреосвештенство Архиепископ цетињски Митрополит црногорско-приморски г. Амфилохије на крају је поручио да све што је урађено на богомржњи и братомржњи је пропало, да се не треба на томе градити будућност Црне Горе, а да црногорска власт треба да схвати да се народ Божји пробудио, васкрсао, и оживљава у себе исконска предања ових простора, која обједињују не само нас у

Црној Гори, него све европске народе кроз ово заједништво и братство, једнакост и слободу: „Кроз Бога љубави који обједињује својом љубављу све људе и земаљске народе“.

Светосавску бесједу произнео је протојереј-ставрофор Борис Брајовић који је казао обраћајући се Христовим сапутницима из булевару Светог Петра Цетињскога, да је то она улица која се утабала и проклијала камењем обурданим са Језерског врха и целу Црну Гору поплочала да би њоме она проходила и да се само на Цетињу литија није одржала.

„А на улицама нашим нијесу оне луде дјевојке, но синови и кћери оне наше духовне отаџбине од Савине Херцеговине до Војводине, од Посавине до Поцерине, од Андријевице до Подгорице, од Чикага до далеке Аустралије. И све су улице градова пуне само је једна пуста“.

Даље је казао да је све почело од оне подвале облакогоне да Христове сапутнике и његове сватовнике олујним невременом растерају испред световасилијевске питомине пред његовим манастиром у Никшићу. Поручио је да се тада кренуло са знамењем из Црне у Свету Гору и онако како је Свети Сава учинио на свом другом путу до Свете земље 1233. године, тако се исто све поновило 21. децембра 2019. године у Никшићу.

„Осамсто година траје непрекидна борба између вукодлака и јагањаца, и чим се име Христово зазове све се истинско сабере и прибјеже у светињу Божју, у Коло оно из *Горској вијенца* које се јавља из главе цијела народа, и у свим мјестима и градовима оно се данас одиграва. И све су улице градова пуне, само је једна празна“, поновио је отац Борис.

Додао је да се то сплетено Коло у нашем народу прво повело на Спасовдан испред Жиче 1220. године на Сабору Светог Саве, када је изговорио најзначајнију беседу у нашем роду о правој вери, а наставио се на нашем Тројичиданском сабору у Подгорици испред храма Христовог Васкрсења кад смо обновили ону нашу задату заветну веру:

„И ту вјеру посвједочили тако што смо Црну Гору мајку нашу пригрлили оном светодуховском свезом љубави којом смо окупани благословеном кишом окупљени око Светог Василија Острошког и Тврдошког испред манастира у Никшићу“.

Поручио је да смо тамо сишли са нашим учитељем правоверја и бла-

говерја Светим Савом, до најдубљих слојева нашег народног бића до самих почетака, да бисмо поново кренули и себе и земљу ову обновили и сваким је Божјим благословом напунили. И тако се опет охристовили и огосподили са нашим Светим Савом.

Прота Борис Брајовић се у име скупљених у Колу Цркве Христове, обратио се Светом Јустину Ћелијском, и запитао да ли препознаје љубљеног свог ученика нашег владуку Амфилохија, види ли ову децу и мајке и очеве, честите свештенике, радосне монахе и монахиње, који сви у глас кажу да је Свети Сава међу нама васкрсао: „У нашим школама нема више Савиног имена, али има преобилно у нашим домовима и у срцима укућника. Нијесу више заустјели и нијесу урушени наши храмови и манастири, но су обновљени и пуни и новосаграђени, оче Јустине, мислили су *вукодлаци* да су са нама завршили, па су нас мало пустили, а ми смо се помладили и обновили као никад у историји Црне Горе. А чије је стадо јагањаца, његова је и планина. Пастир Савина планина, оче Јустине. И све нам је пуно њиме и

срце, и душа, и наше тијело и мисли наше.“

На крају се протојереј-ставрофор др Борис Брајовић обратио молитвом Светом Јустину да нам помогне: „Не да нам поклоне неки нови Закон, ни да овај преправе, па да нас опет превјере, не треба нама Закон имамо онај Савин и Христов, треба нам нешто друго. Треба нам Пуна кућа. А у нашој кући, оче свети, има једна пуста улица којом ни једна Лигија није проходила. Треба нам Љубав оче Јустине, да у пуној кући и ова улица буде пуна синова и кћери загрљених. Треба нам Лигија Љубави. Амин Дај Боже.“

У надахнутом програму Светосавске академије су учествовали: храмовни хор Саборног храма Христовог Васкрсења у Подгорици *Свети Ајостол* и *Јеванђелиста Марко*, хор богослова *Свети Петар Цетињски*, дјечији хор манастира Свете Тројеручице из Београда са песмом *Не дамо светиније* и деца подгоричких школа веронауке, КУД *Ђурђевданско коло*, гуслар Максим Војводић.

Извор: Миштролија црногорско-јриморска

Порука Световасилијевског црквено-народног сабора у Никшићу

Честитајући Вам, браћо, наступајуће Божићне и новогодишње празнике, поздрављамо Вас анђелским ријечима мира и љубави: Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља. Одслуживши Свету Литургију и причестивши се Тијелом и Крвљу Бога Љубави, благословом Светог Василија Острошког, обраћамо Вам се поруком овог Световасилијевског сабора

Поводом Предлога закона о слободи вјероисповијести или увјерења и правном положају вјерских заједница, чији би тачнији назив био: Закон против Православља у Црној Гори, који Влада Црне Горе, ради остварења неразумних идеолошких и политичких циљева, покушава да ових дана једнострано наметне како би озаконила дискриминацију Митрополије Црногорско-Приморске и других епархија Српске Православне Цркве у Црној Гори, да би припремила отимање наших храмова и гробова и извршила пљачку наше црквене имовине, да би нашој Цркви укинула правни статус стицан у славној историји од 800 година и да би, на крају, понизила и погазила нашу слободу и нашу вјеру, МИ – православни епископи, свештеници и вјерници, који смо истовремено и грађани Црне Горе – најодлучније стојимо у одбрани своје вјере и слободе, у одбрани својих неотуђивих грађанских права. Лична слобода вјере, коју остварујемо у Цркви, у заједници са другима, треба да је светиња и за државу. Остваривање вјерске слободе и практиковање вјерских права представља саму суштину људске слободе и људских права: то је тако, јер вјерска слобода чини саму суштину личности.

Црква је кроз историју Црне Горе била народна и државотворна, јер је она стварала и уобличила традиционални идентитет нашег народа и државе. Ако хоћемо да опстанемо у свом идентитету, онда и данас по сваку цијену морамо да

одбранимо нашу Православну Цркву. То данас значи „За Крст Часни и слободу златну!“. Крст Часни је Крст Христовог распећа. Без те части, без учешћа у Христовој жртви, и без наше Цркве — не би било више истинске Црне Горе и Црногораца.

Подсјећамо: дужност државе је да свакоме јемчи мир, права, прав-

ду и правну сигурност. Дужност државе је да јемчи слободу, која је наше природно право, да штити имовину, а не да је отима. Држава треба да производи услове за добар живот, а не да производи конфликте и повампирује старе подјеле на темељу којих влада. Држава треба да се противи дискриминацији и да штити вјерске слободе и права свих, да не атакује на простор душе и храма у којима обитава Бог. Данас у Црној Гори власт хоће на мјесто Бога да постави себе и партијску државу – и зато пориче Бога и гази наша права, па тиме и наша слобода губи своје утемељење и смисао.

Данас у Црној Гори држава не допушта уставом загарантовану слободу вјере, нарочито Православној Цркви – Митрополији црногорској која је родила Црну Гору, јер хоће да религију и Цркву функционализује у сврху своје идеологије, стварајући своју „аутокефалну Цркву“ у духу лењинизма и стаљинизма. Секуларна држава наследица безбожног титоистичког система, чини нешто што ни тај

систем није урадио: законско отимање храмова и имовине Цркве представља гажење повеља средњовјековних и каснијих владара, до Црнојевића и Николе Петровића, као и бројних завјештања појединаца и братстава кроз вјекове. Одбијајући такву улогу и истрајавајући на слободи и праву на самоодређење Црква се излаже опасности да је таква држава не признаје. Али, није необично да је истрајавање на слободи и идентитету везано за излагање опасностима и притисцима. Ми ћемо истрајати у нашој праведној борби против дискриминације, као што то чинимо годинама: стално нудимо дијалог, предлажемо законска рјешења, организујемо научне скупове и објављујемо стручне књиге у области вјерских права и слобода. Очекујемо од институција Европске Уније да оне не игноришу чињеницу да власт у Црној Гори крши одредбе Лисабонског уговора (чл. 17) по којима држава признаје идентитет црквама и вјерским заједницама и са њима одржава отворен, транспарентан и редован дијалог. То је и став Венецијанске комисије о овом Предлогу закона на који се власт формално позива. Заснивати Закон на историјској лажи, као да је наводно Црногорска митрополија — Црква, укинута нестанком Краљевине Црне Горе (1918) значи игнорисање одлуке Светог Синода Краљевине Црне Горе (16. децембар 1918) којим је ова Митрополија, прва од некадашњих епископија од Турака укинута Пећке Патријаршије (1766) обновила јединство Пећке Патријаршије, што је потврђено и од Васељенске Патријаршије (1922). Сви храмови и сва црквена имовина Црне Горе тим уједињењем остали су својина саме Митрополије и њених јединица све до данашњег дана. Сматрати да је та имовина предата неком другом, равно је безумној тврдњи да је Црна Гора, поставши чланица Ује-

дињених нација, престала да постоји, изгубивши себе и своје историјско наслеђе!

Закон о слободи вјероисповијести, који је у процедури, крши сва темељна начела и стандарде демократског и цивилизованог законодавства у овој области: Начело слободе вјероисповиједања је битно угрожено прије свега најављеним отимањем храмова и црквене имовине. Начело неутралности државе је исмијано већ тиме што је питање Цркве постало ствар програма владајуће партије. Начело једнаког правног третмана, које у реалности већ одавно не постоји, сада треба да се озакони на штету Православне Цркве. Право на самоодређење се не поштује него се Цркви испостављају политички диктати. А држава је дужна да ова начела поштује и штити у њиховом изворном значењу, да их заиста јемчи а не да их употребљава у дискриминаторске сврхе.

Имамо свако право да као слободни људи и грађани захтијевамо: - безусловно законско или уговорно признање и уважавање постојања вишевјековног историјског континуитета и правног субјективитета Митрополије Црногорско-Приморске и Епархија Будимљанско-Никшићке, Захумско-Херцеговачке и Милешевске и свих црквених правних лица у складу са канонским правом;

- закључивање уговора са Владом ЦГ којим би се, равноправно и под суштински истовјетним условима који су садржани у уговорима које је Влада закључила са другим црквама и вјерским заједницама, регулисала питања од заједничког интереса;
- доношење закона о реституцији и праведној надокнади бесправно одузете црквене имовине и одустајање од новог отимања имовине црквама и вјерским заједницама;
- на Уставу и међународним стандардима засновано законско регулисање и поштовање аутономије црква и вјерских заједница.

Све ово захтијевамо не као привилегије за себе него као опште право за све цркве и вјерске заједнице.

Да оправдамо себе пред Богом, Светим Василијем и историјом, пред прецима и потомцима, понављамо завјет Тројичинданског сабора и понављамо да ћемо чувати, обнављати и бранити све наше светиње.

Од вјековних безбројних повеља и завјештања Цркви и проклетства онима који те повеље и завјештања погазе, наводимо само одломак из Завјештања овдје присутног Светог Василија, слава му и милост.

„То све приложих и дадох цркви... за своју душу, све предадох на руке вишњег Бога и Светој Богородици... И ко би се усудио да нешто отме од манастира, отео Господ Бог таквом разоритељу његов дом, кућу и стоку са синовима и свим његовим имањем да га Господ Бог порази и распе, изненада и ва-вијек. Да му траг и оцак погине ва-вијек. Амин, амин, амин.“

**Христос се роди!
Ваистину се роди!**

Извор: Митрополија црногорско-приморска

Какво треба да буде васпитање деце?

Марија, Марија, дринеш се и узнемираваши за мноґо, а само је једно њојредно. Али је Марија добар део изабрала који јој се неће одузети. (Лк. 10, 41-42)

Васпитање деце за честите родитеље представља један од најтежих проблема нашег мучног времена. Оно је постало невероватно тешко јер се деца као по некој заповести „од горе“ систематски развраћају, подижу се у праве и непоправљиве преступнике, којима ништа није да увреде, покраду па чак и убију човека.

Празник Рождества Богородице, који празнујемо данас, 8/21. септембра, пружа хришћанским родитељима руководећу нит како да правилно васпитавају своју децу, не би ли их избавили од страшног удела да пођу злосутним путем савременог преступништва.

Тога дана, као плод усрдних молитава родитеља, од раније неплодне мајке Ане родила се Ова Пречиста Дјева, Која је, као најдостојнији сасуд у свету, од Господа била изабрана за Његово очовечење. Дуго су се молили Богу велики праведници Јоаким и Ана, тражећи од Њега да им дарује дете, али њихова молитва није била услышена све до часа када је Ана изрекла обећање да ће дете које роди принети Богу на дар. Тек што је Ана у молитви својој изговорила ово обећање, пред њу је стао Анђео Божји. „Молитва је твоја услышена – рекао је – уздаси твоји пробали су се до облака и сузе твоје кануле су пред Господа. Зачећеш и родићеш кћер благословену, Која ће бити изнад свих кћери земаљских. Ради Ње благословиће се сви народи на земљи, кроз Њу ће се дати спасење свету, а зваће се Марија.“

Чувши ове речи Ана је са великом радошћу поновила свој завет: „Жив је Господ Бог мој! Ако добијем дете, даћу га Богу на службу

– нека служи дан и ноћ, прослављајући целога живота Име Његово“. Предсказање Анђела се остварило и праведна Ана је испунила своје обећање. Родила јој се кћи Марија и посветила ју је на службу Богу.

Проводећи живот достојан завета, далеко од светске сујете, Дјева Марија је Себи за највише добро поставила општење са Богом и угађање Њему, те се удостојила највише благодати – постала је Мајка Господа Који се од Ње оваплотио, узнесена је изнад сваког створења и постала часнија и славнија и од самих војски анђелских.

Браћо и сестре у Господу! Не заборавамо да је Пречиста Мајка Божја, Коју данас прослављамо, рођена као и сви ми, и да је, насупрот лажном учењу римокатолика латина, као и ми наследила људску природу повређену прародитељским грехом. Како је онда достигла тако необичну узвишеност у добродетељима и тако безмерно достојанствено, да је превазишла чак и анђеле?

То Она дугује Својим благочестивим родитељима који су је посветили за службу Богу, односно, ре-

чено савременим језиком, који су је правилно (благочестиво) васпитали. Као резултат таквог васпитања Она и Сама – васпитана у побожности и у послушности родитељима – никако није помишљала на пропадљиву сујету и привидна добра овога света, није се бринула ни због чега земаљског што брзо пролази, него је мислила само на оно што је *једино њојредно* – Она је *добар део изабрала, који јој се неће одузети*, ради чега је и зову блаженом сви нараштаји.

О како је мало данас на свету остало таквих родитеља и такве деце, који би се трудили да се својом искреном побожношћу уподобе светим праведним Јоакиму и Ани и њиховој кћерки Марији!

Родитељи данас понајвише брину о телесном здрављу своје деце и о њиховом што бољем припремању и оспособљавању за живот у свету; деци, која су лишена тврдих основа побожног васпитања, Бог и Црква често су сасвим или готово сасвим страни; деца немају поштовање према родитељима, омаловажавају оне који су им дали овај живот, и чим стану на своје ноге одвраћају се од њих и брзо их заборављају.

Као резултат тога, читав људски живот, лишен здравих основа вере и морала у својој основној ћелији – породици, све више и више бива прекривен мраком безверја и неморала, и постаје налик скотском, зверском, чак и демонском. Сујета овога света као ужасна мочвара гута и погубљује сваку људску душу, која можда и није лишена добрих осећања и настојања, али нема тврде тачке ослоњања какве разумно и исправно благочестиво васпитање пружа у борби са безбројним искушењима овог света који у злу лежи.

Родитељи хришћани! Знајте да ће вам ваша деца бити радост и утеха, да ће вам бити потпора у старости, само онда ако их научите да више од свега на свету цене оно што је *једино њошредно*: веру у Бога, потпуну преданост Њему и настојање да цео свој живот на овај или онај начин посвете служењу Њему. У супротном, сами себе треба да кривите ако вам деца буду причињавала само невоље, ако вас буду жалостила и доводила у очајање, нарочито у вашој старости, онда када је природно да од њих очекујете помоћ и подршку у свему.

Пример Пречисте Мајке Божје нарочито треба да послужи вама, мајке хришћанке, за васпитање ваших кћери. Родитељи Пресвете Дјеве, Јоаким и Ана, нису се попут многих савремених родитеља трудили да јој дају одлично светско васпитање. Они је нису учили пливом, музици, страним језицима, лепим манирима. Они је нису облачили по последњој моди, која је, узгред речено, данас крајње непристојна и недолична; нису је китили свакојаким женским украсима, нису је водили на балове, вечерње седељке и позоришне представе. Коначно, они уопште нису мислили на то како да је што боље удају. Једини њихов задатак, који им се стално налазио пред очима, био је – да своју ћерку васпитају у страху Божјем и искреној побожности.

И ево плода таквог васпитања! Омиљена занимања Препоблагословене Дјеве била су молитва, читање Речи Божје и рукодеље ради што лепшег украшавања храма Божјег и добротина сиротима. Она не само да није помишљала на дотеривање и забаве као друге девојке Њеног узраста, него се постојано удаљавала од све те светске сујете и вреве, и више од свега љубила је усамљеност у тишини храма Божјег или своје келије. Тај чисти и свети живот до те је мере постао готово природна потреба Њена узвишене душе, да је одлучила да се потпуно посвети Богу и, не желећи да се удаје, дала је завет вечне девствености.

Управо због те необичне душевне чистоте и потпуне преданости Богу Она је прослављена изнад свих кћери људских, удостојивши се да безмужно постане Мати Самог Бога, да Њено име непрестано славе сви људски нараштаји, и да ће је величати и прослављати до скончања века.

Та вечна неувењива слава Пресвете Дјеве Марије није лекција само за хришћанске родитеље на делу васпитања њихове деце, јер одатле и уопште сви ми хришћани може-

мо да учимо. Та њена неупоредива слава, као оне која је „часнија од Херувима и неупоредиво славнија од Серафима“, јесте заиста светлоносни светионик за све нас што лутамо у тами која све више и више прекрива савремено човечанство.

Нека наше бриге не буду о пролазном, сујетном, пропадљивом, ономе што брзо нестаје, него пре свега – о вечном, спасоносном за наше душе, небеском. Када се ради о земаљским добрима ми се претерано узбуђујемо, јуримо на све стране, док на небеско и вечно лако заборављамо, иако бисмо првенствено требали да се припремамо за вечност. Постарајмо се да прекор који је Господ упутио еванђелској Марти – *Мартиа, Мартиа, дринеш се и узнемираваш за мнојо, а само је једно њошредно* – не би био упућен и нама и нашој деци, него да и нас и њих похвали Господ као што је похвалио еванђелску Марију, која је села код Његових ногу и пажљиво слушала Његове Божанске речи – *Марија је добар геод изабрала који јој се неће одузети!* Амин.

Архиепископ Аверкије (Таушев)

Молитва за децу

Господе Исусе Христе, Који си Сам био Дете, и Који си децу волео и благосиљао, помилуј и спаси децу нашег времена, да се некрштена крсте, а крштена да се вером у Тебе и љубављу према Теби утврде. Спаси, Господе, ону децу коју њихови неверујући или зловерни родитељи кваре безбожјем или зловерјем и одвлаче их од Тебе, Који си једини Спас и Избавитељ њихов. Спаси, Господе, и ону децу коју бездушни зли учитељи, безбожни или зловерни, удаљују од Тебе Творца њиховог, и уводе у друштво душом огубаних. Спаси, Господе, ону децу чије чисте душе оскрвљује сваки неморал на улици и разврат у позоришту, на телевизији и у биоскопу. Спаси их од ових нечистота. Спаси, Милостиви, и ону децу без родитеља која су пала под руку сурових старатеља, злих очуха и маћеха спаси их од слушања хулних речи и гледања злих дела. Помози, Свемогући, да деца узрасту и сазру за синовство Божије и грађанство Небеског Града на вечно спасење, а у Твоју славу и хвалу. Амин.

Богородице Дјево, радуј се, благодатна Маријо! Господ с Тобом, Благословена си Ти међу женама и благословен плод утробе Твоје, јер си Спаси родила душа наших!

Беседа на Сретење Господње

Данас празнујемо Сретење. Ко се то срео са ким? Срео се човек са Богом. То је најчудеснији догађај у овоме свету. Као што је некада сам Апостол Тома посумњао у Васкрсење Господа Христа: Нећу веровати док не метнем руке своје у ребра Његова (сп. Св. Јован 20, 25). Господ је задовољио ту безазлену жељу Свога Ученика и Свога Апостола, и јавио му се, да би збиља метнуо руку своју у ребра Спасова. И потврдио је на најочигледнији начин оно што ми сви желимо, оно што ми сви чекамо – то је победа над смрћу, Васкрсење из мртвих.

Слично се десило и данас. Престарели мудрац и учењак, Благи Симеон, имао је око двеста седамдесет година. Шта се то десило? Кад се десило Сретење његово, његов сусрет, његово сретање са Богом? У оно време, цар је египатски наредио да се преведу јеврејске књиге на његов грчки језик. И зато су најученијих седамдесет људи преводили одломке и делове Светог Писма. А тај Симеон дошао је до дела Светог Исаије: Ето, девојка ће затруднети и родиће сина, и надећуће му име Емануил – с нама Бог (Исаија 7, 14; Св. Матеј 1, 23). Он је стао. Како може девојка родити сина? Не, то је немогуће, ја ћу да променим, ја ћу да кажем: жена родиће сина. У томе му се јави Анђео и нареди му: Не, не мењај ништа из Свете Књиге. Тако ће бити како је речено: девојка ће затруднети и родиће сина, Емануила – с нама Бог, то ће рећи Бога. И да би се заиста Старац уверио, Анђео му је рекао: Ето, ти нећеш умрети док не видиш то у шта си посумњао сада, да видиш да је заиста девојка родила човека – Богочовека Христа. И зато је Свети Симеон живео двеста седамдесет година, пун Духа Светога, по-

божности и вере. На данашњи дан њему се јавио Дух Свети да иде у Храм и да тамо сретне Господа Исуса. То се и десило. Он је срео, узео је на руке своје Младенца, Детенце Исуса, и рекао: Сада отпушташ у миру слугу Твога, Господе, по речи Твојој; јер видеше очи моје Спасење Твоје, које си уготовио пред лицем свих људи (Св. Лука 2, 29-30).

Какво је то открочење, каква је то истина коју је открио Свети Дух Светоме Старцу? То, да је Дјева родила Победитеља смрти, Спасење свету. Спасење од чега, од кога? Од греха, од смрти, спасење од ђавола, спасење од пакла. Заиста, он је у том часу, Бог му је дао, Дух Свети му је дао, и он је сагледао шта ће то Детенце да уради када одрасте, када постане човек, када постане Чудотворац и Проповедник. Он је Спасење, ево, очи моје виде Спасење Твоје. Спасење! Дух Свети је изнео пред духовне очи Светога Старца све шта је Господ урадио, све шта је Господ учинио ради ослобођења људи од греха, од смрти, и тиме показао пут спасења, спасења од греха, спасења од смрти,

спасења од ђавола. То је спасење које је Он донео свету. И то је све видео Свети Старац, и зато је данашњи празник Сретење – сусрет човека и Бога, грешног човека и Спаситеља света Господа Христа.

Ми знамо из историје, од самих апостолских дана до данас, како су се људи сусретали са Господом Христом. Срео се Савле са Њим и постао Павле (Дел. Ап. 9, 38). Разбојник на крсту, срео се са Богом и Господом Исусом Христом на крсту, и тог истог дана био уведен у Рај (Св. Лука 23, 42-43). Срео се Закхеј цариник и постао Апостол (Св. Лука 19, 5-9). Срела се Марија Магдалена бесомучна, из које је истрао седам ђавола, и постала Света Магдалина. И тако редом безброј, безброј људи, који су се сретали са Господом Христом, и у Њему, и кроз Њега добијали спасење, спасење од греха, и Вечни Живот. Добили су Вечну Истину, Вечну Правду, Вечну Љубав, и све што Бог доноси човеку када се јавља у овоме свету. А све то Господ је Сам донео, Господ је објавио роду људском.

И ми хришћани, први сусрет наш са Господом Христом, када је? Када се крштавамо. Који се у Христа крстите, у Христа се обукосте (Гал. 3, 27), каже Свети Апостол. Тако значи, тај сусрет са Богом, то облачење у Бога наше природе, то је ослобођење од греха, од порока, од страсти, од свега демонског, од свега прљавог. Тако је сусрет са Господом Христом најважнији догађај у животу свакога од нас. Наше сретење са Њим. Да, ми се у ствари сусрећемо са Господом Христом сваки дан. Кад станеш на молитву, гле, то је већ сусрет твој са Господом Христом. Кад чиниш добро дело, еванђелско добро дело, то је такође сусрет са Њим. Тако ми од тих сусрета живимо душом, живимо Веч-

ном Истином, Вечном Правдом, Вечном Љубављу, живимо оним што је Христово, оним што је Божије, оним што је Свети и Праведни Симеон на данашњи дан осетио и видео када је узео у своја света наручја Детенце – Господа Христа.

И рекао је Свети Старац Пресветој Богомајци: Овај лежи да многе подигне и обори у Израиљу (Св. Лука 2, 34). Шта то значи? То значи да ће Господ Христос Својом појавом у овом свету изазвати највећу промену рода људског. Лежи да многе обори и подигне. Како то Господ Христос подиже? Господ Христос диже човека из овог земаљског света, из пролазног света у Вечни Живот, дајући му Вечну Истину, дајући му Вечну Правду, Вечну Љубав. Тако, сваки од нас људи, верујући диже се у небеса са Господом Христом, и живи Небом на земљи и Богом на земљи. Ако сваки верни и сваки хришћанин заиста то доживљава, Господ онда диже изнад греха и смрти, и дарује му Вечну Истину, Вечну Правду и Вечни Живот.

А како то обара Господ Христос? Обара све који су против Бога, све који свесно одричу Бога, хуле Бога, неће Бога. Тако, сваки од људи који слободно одбацују Господа Христа, неће Га као Бога, ето он бива оборен. Њега обарају мрачне силе, обарају га – у шта? У пакао. То је по

слободној вољи његовој. Јер Господ никога од нас на силу не спасава. Он предлаже Вечну Истину, Вечну Правду, Вечну Љубав, свима људима, свакоме човеку. Примиш ли – ти си Његов, одбацујеш ли – то је твоје.

Зато, овај велики Свети Празник данас, браћо, нека нам послужи да ми проверимо себе. Како се ми сусрећемо са Господом Христом, на који начин, и како се треба срести са Њим?

Шта је Свето Причешће? То је примање Господа Христа у себе. То је охристовљење човека, то је давање свих небеских сила човеку. То је тако важан сусрет, бескрајно важан. И тако редом: молитва, пост, милосрђе, свако добро дело – то је наш сусрет са Господом Христом.

Нека нико не малакше у овом тешком земаљском свету. Јер, на Христово добро у овом свету са свих страна нагрђу зли људи, безбожни људи, да отму оно што је Господ Христос донео човеку. То је спасење. Ми хришћани, често смо и мученици због тога, због тог гоњења, али у томе и јесте сила Господа Христа који у свим мучењима даје блаженство души, и човек са радошћу прима све што у име Господа Христа дође на њега, и против њега, што људи чине. И да нико од нас не посумња у Вечну Истину Спасову, у Вечни Живот Спасов,

већ да посведочи у роду људском о моћи и свемоћи Господа Христа, о истини коју је изрекао Свети Праведни Симеон: да Господ Христос нуди и даје спасење свету од греха, смрти и ђавола.

А Пресвета Богомајка, Која је Њега нама родила, чули сте из дивних наших песама (из тропара): Она је родила Сунце Правде, Које засија целоме свету. И постарајмо се да, заједно са Светим Старцем Симеоном, поверујемо у Господа Христа, да Њега примимо у душе своје као Победитеља смрти. Јер, он је узео у наручје своје Господа Христа, угледао у Њему спасење света, спасење у Богочовеку Господу Христу, које нам је дао Васкрсењем. А победа над смрћу – Васкрсење, то је најважнији догађај у Христовом животу. И њега ако имаш, ти си заиста хришћанин. А то значи, ти си се већ ухватио у коштац са смрћу, са гресима, да их сатреш и да осигураш себи Живот Вечни кроз васкрсење из мртвих.

Нека би Благословен Господ ту јаку веру појачао у нама, да ми побеђујемо смрт духовно, Васкрслим Господом Христом и да тако и дочекамо велики празник – Васкрсење Христово. Да Га славимо, Њега Јединог Победитеља смрти, Једино Спасење света. Амин.

Прејодобни Јусџин Ђелијски

Мисли о молитви

У молитви је неопходно смирење

Мисли о молитви

У молитви је неопходно свесно, промишљено, крајње смирење. Треба имати на уму, ко говори и шта говори. Посебно је то потребно за време читања молитве Господње: *Оче наш*. Смирење руши све подмуклости вражије. Ах! како је много у нама тајне гордости. Ето, говоримо, ја знам то ми није потребно; то није за мене; то је сувишно; у томе ја нисам грешан. Колико личног мудровања!

Почетак и основа и извор твоје мислености, твоје речи и твоје делатности треба да буде смирење, сазнање своје ништавности и пуноће Божанства, Која је саздала и испунила све и Који дејствује све у свима (1. Кор. 12, 6). Ко је заражен гордошћу, тај је склон да према свему испољава презир, чак и према светим и Божанственим предметима: гордост мисаоно уништава или скрнави сваку добру мисао, реч, дело и сву творевину Божију. То је најсмртоснији дах сатанин.

Када се молиш, говори у свом срцу против разних вражијих помисли и распаљености: Господ је све за мене. Тако, у току целог свог живота, при нападу страсти и при свим наговарањима вражијим, у болести, у жалости, у невољама и напастима, говори: све је за мене Господ; ја сам не могу ништа да урадим, ништа да претрпим, савладам, победим, Он је сила моја.

Све молитве подразумевају велику беду и сиромаштво наше пале природе; оне подразумевају такође да је Господ непрестано текући Извор сваког савршенства, свакога добра, да је Он наша неисцрпна Ризница. Треба делатно имати у молитви и у свако време сиромаштво духа. *Благо сиромашним духом* (Мт. 5, 3).

За време молитве и при читању речи Божијих треба имати страхопоштовање према свакој мисли, према

свакој речи, као према самом Духу Божијем, Духу истине. Сумњу и презир према речи треба одсецати као отров духа лажи; а како су сумња и презир плод умишљености и гордости, онда гордост треба из корена одсећи и бити као мало дете, које у простоти тепа пред Богом, мало дете, које зна и говори само оно, чему је научено од родитеља, савете са стране, супротне родитељским, не слуша и не зна, а неће ни да слуша, ни да зна. Јер Дух Свети је научио свете људе, као просту децу и незлобиву, да моле, да благодаре и славослове Бога оним молитвама, које Црква ставља у наша уста.

На молитви буди као дете, које тепа, сливајући се у један дух са духом изговорене молитве. Сматрај себе ни за шта, молитве прихватај као велики дар Божији. Свог телесног разума сасвим се одреци и не обраћај пажњу на њега, јер телесни разум надима (1. Кор. 8,1), сумња, уображава, хули. Ако за време молитве или ван ње враг омета твоју душу некаквим

хулама или гадостима, немој да клонеш због њих, него реци са чврстином у свом срцу: ради очишћења баш од тих и сличних грехова дошао је на земљу Господ наш Исус Христос; због тих и њима сличних слабости духа је и дошао Многомилостиви да нам помогне; и када кажеш те речи са вером, твоје срце се истог тренутка успокојава: јер ће Господ твоје срце очистити. Уопште, ни од каквог греха, као од привиђења, не треба клонути, него се уздати у Спаситеља. О, неизмерно милосрђе Божије! О, највеће служење Богочовека нама грешнима! и до данас Он служи нама човекољубиво, очишћујући и спасавајући нас. Тако, да се посрами сила вражија!

Свети Јован Кронштадски

Размишљања о Великом посту у савременом свету

Онај који постоји, и ако буде подвргнут искушењу, побеђује онога који га куша.
Свети Григорије Палама

Евидентно је да у нашем народу све више људи пости. Овај број је далеко већи него у периоду од пре тридесет-четрдесет година. Та чињеница свакако значи да све више људи жели да духовно осмисли свој живот у оквирима Цркве. На телевизији, интернету, новинама и осталим медијима могу се наћи практични савети, како припремити посну трпезу (чак је и ружичаста телевизија почела са емитовањем посног куvara), многи произвођачи хране праве прехранбене производе са јасном декларацијом да је тај производ постан. То свакако није лоше, међутим, на тај начин се спољашња, физичка димензија поста ставља на прво место, те се читав пост своди на уздржање од мрсне хране, без удубљивања у његов прави смисао. Последница таквог односа према посту, је да се огромна већина причешћује једном или два пута годишње. Када дође време поста, све се сведе на телесну припрему – пост од шест дана на води, евентуално групну разрешну молитву у току Свете Литургије, те се пост доживљава као једино време за Причешће. Нажалост, већина верника је заборавила (изгледа и нас свештеника) да је Црква **ЕВХАРИСТИЧНА**, тј. да нема Цркве ни црквности без учешћа у евхаристијском животу. Непричешћивање је испадање из темпа црквеног живота. Зато је, каже арх. Кипријан Керн „чешће на Причешће идеал, а савршенство је стално причешћивање.“ (Арх. Кипријан Керн, *Пастирско бојословље*)

Свети Игнатије Брјанчанинов нас учи: „Насушни хлеб хришћана је Христос. Непрестано једење тог хлеба – то је спасоносна наслада на коју су позвани сви хришћани.“ Света Литургија се и служи да би верници који су дошли на Христову Тајну Вечеру учествовали у њој. Господ нам каже „Пијте из ње сви...“; а верници то као да не чују. Свештеник позива држећи Путир: „Са страхом Божијим и вером и љубављу приступите, . Сви чују, а ретко ко да приђе. Можда нико није ни пожелео. Заборављамо да је потребно да постимо кад је Црква установила пост, а да се причешћујемо кад је Црква установила Литургију. Пракса данашњег (не)причешћивања – једанпут или неколико пута у години – правда се личном недостојношћу хришћана.

Међутим, ова мисао се појављује тек када се овај обичај почео одомаћивати и узимати маха. Тако је у руску праксу ушао термин „припремање“ (говеније). Он нас упућује да је причешћивање један необичан моменат у црквеном животу верних, који изискује нарочиту припрему у виду поста и усрдније молитве. На тај начин неки члан Цркве себе сматра „исправ-

ним“ ако се 350 дана не приближава светој Чаши због „недостојности“, а онда, одједном, пошто би испунио нека мала правила, постио шест дана на води и дошао на исповест од пет минута, постао „достојан“. Овако постављено питање личне недостојности потпуно је погрешно. Ако је оно препрека за евхаристијско општење, онда је причешће потпуно недопустиво.

Потврду праксе ране Цркве која није имала овај „проблем“, налазимо и у речима апостола Павла. Када Апостол говори о Евхаристији, тада он не говори о личној недостојности причасника, већ о недостојном примању евхаристијских Дарова, о неразликовању Тела Господњег од хлеба (1. Кор. 11, 27-29). Правилно поимање Евхаристије изражава и одлука Елвирског сабора да се онај који се три пута узастопно не причести искључује и јавно из Цркве, јер је то већ својим поступком и сам учинио. У противном он је морао дати одговор који је његов разлог за непричешћивање. Разлог за неучествовање у Евхаристијској Трпези могао је бити само конкретан грех који је човека искључивао из заједнице Цркве. Много је оваквих примера који нам говоре да ово није академско питање већ егзистенцијално – бити или не бити. Сада нам се намеће питање, како правилно расудити о овом проблему, који је, евидентно, највећи проблем данашњег хришћанина. Која је веза између причешћивања и поста, тј. да ли је пост у смислу неједења мрсне хране мерило и

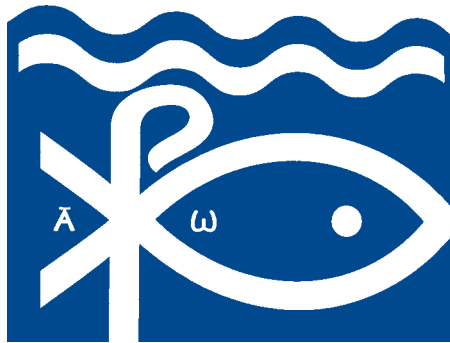
Свети Игнатије Брјанчанинов нас учи: „Насушни хлеб хришћана је Христос. Непрестано једење тог хлеба – то је спасоносна наслада на коју су позвани сви хришћани.“

главни услов за примање Светих Дарова?

Као што рекох, круна црквеног живљења јесте Света Тајна Причешћа, Тајна духовног сједињења човека са Богом, које је једино могуће кроз дубоко покајање, смирење и послушање својој Цркви, Епископу и духовнику. Ако човек није предан духовнику у послушности и смирењу, тј. у тражењу савета за духовни живот, онда и његово духовно сједињење са Христом није остварено, већ је само на прагу прве лествице познања Бога. Познање Бога је могуће остварити кроз покајање (грч. метанија=преумљење), а то и јесте највећи услов за Свето Причешће, за сједињење са Христом у Чаши жртвене љубави Његове за нас. Бог се оваплотио на земљи, поживео са нама, страдао и васкрсао, поневши грехе целога човечанства са љубављу, у послушности Своме Оцу Небеском, у духу смирења а у њему и покајања, прихватио вољу Очеви и испунио домострој нашег спасења.

Христос је у својој првој проповеди након крштења на Јордану говорио да се покајемо јер се приближи Царство Небеско. Говорио је јер је знао да човек уколико се не промени умом и срцем кроз сопствено покајање неће ни душа његова бити спремна да прими Огањ Небески, који јесте Царство Небеско у Духу Светоме. Није ли и свети Јован Крститељ, Претеча Христов, исто благовестио? Он није говорио: Људи, постите шест дана на води како би угледали славу Божију, већ покајте се... Истинско помирење човеково са Богом јесте у покајању. Ако су у то време силне проповеди Пророка Божијега Јована и самога Господа Христа, биле управо речи покајања, речи које отворише Евангелије, зар и ми свештеници Христови (а не мирски=светски, световни)

у време свеопште апостасије, не треба да проповедамо живот у Христу кроз покајање и тражење воље Божије кроз свога духовника? Но, ако ми не живимо у духу покајања, и наша проповед нема смисла. Правог сједињења са Христом може бити ако се са духом скрушеним и срцем покајним припремамо за сусрет са Богом на Светој Литургији кроз Евхаристију, а претходно постивши по благослову Цркве и свог духовника, који нам ублажује или построжује пост.

Духовно сиромаштво нашег времена најпре је зато што ми пастири Христовог словесног стада нисмо опредељени за усрдну преданост у послушности своје духовнику-Епископу, како би таквом жртвом Дух Божији силно био на нама и поверени народ би се лакше у усрдније привео Христу. Када се ми предајемо духовнику, ми себе смиравамо, те остварујемо тајну слушања воље Божије кроз духовника и благодат Божија нас испуњава те и народ око нас задобија благодат миром нашим. Наша највећа жртва и јесте да се смиримо и покајемо за грехе своје, што је и смисао овог нашег заједничког окупљања у Духу Светоме, тражење савета од духовника. Не можемо следити вољу Божију, ако не слушамо свога Епископа-духовника (јер Епископ треба да има ум светитеља), не можемо постити и молити се, а послушање оставити, јер је оно изнад свега. Послушност

нас смирава и са постом и молитвом узноси ка Богу. Стога пост од шест дана на води, као једини услов за Свето Причешће је погрешан и не води познању дубине Божанске љубави, то не скрушава дух и срце. Најпре треба проповедати покајање, јер ће се тако осетити Дух Божији. Пост јесте важан али као средство које нам помаже да лакше мислимо и деламо за Христа, а никако као услов за сједињење са Њим. Отуда се и теза поста поста од шест дана на води као услов причешћивања ван поста побија, јер то бремене и ми не носимо, те га не смемо наметати другима.

На крају, битно је рећи да нема Васкрсења без страдања. Велики пост је ту да нам то и покаже. Тајна Васкрсења Христовог је дубока страдална љубав за све. Време Великог поста је време Христове страдалне љубави за нас, која нас освећује, васкрсава и преображава и тиме нас води ка Божанској не вечерњој светлости. То и јесте најдубља тајна Великог поста.

И на крају да направимо један кратак осврт шта је Велики пост, говорећи речима Светог Писма: **„Дођите к мени сви који се трудите и који сте оптерећени“... Ето почетка поста. Његово деловање је: „и ја ћу вас умирити“.** **Философија је Великог поста: „Узмите бремене моје на себе“, а његова психологија: „и научићете се од Мене“... Намена Великог поста је: „и наћићете мир душама вашим“.** **Опште је обележје Великог поста: „јер је јарам мој благ и бремене је моје лако“.**

Сила Божија, мир и радост и страдална љубав Христова нека буде са нама у ове дане Великог Васкршњег поста. Амин.

*Иван Цвейковић, ирзввиџер
saborna-crkva.com*

У Вашингтону, у петак 24. јануара
2020. године одржан годишњи скуп
‘Марш за Живот
(March for Life)

У Вашингтону, главном граду Сједињених Америчких Држава, сваке године се одржава Марш за живот (March for Life) где се мирно окупе на хиљаде људи из целе Америке а у подршку хришћанског погледа на живот, тј. да живот детета почиње са самим зачећем у утроби мајке и да је чедоморство грех и насиље на нерођену децу која се не могу сама заштитити. Ове године напунило се 47 година од одлуке Врховног Суда Америке којом је абортус легализован (Roe v. Wade).

И ове године Канонски Православни Епископи у Америци су узели учешћа у поменутом скупу предвођени од стране Епископа Апостола медејског, а у име Грчког Архиепископа Елпидофора. Поред њега били су Архиепископ Данило из Украјинске Православне Цркве у САД, Епископ Тома из Антиохијске Архиепископије, Митрополит Тихон из Америчке Православне Цркве са Архиепископом Мелхиседеком питсбуршким, Архиепископом Михаилом њујоршким, Архиепископом Давидом ситским, Епископом Павлом чикашким и Епископом Данилом сантароским.

Отац Василије Вранић са својим парохијанима је представљао свога Епископа Иринеја источноамеричког и СПЦ у Северној, Централној и Јужној Америци.

Председник Доналд Трамп је први амерички председник који је узео учешће у овом редовном годишњем скупу.

НАЈСТАРИЈА СРПСКА ДЕВОЈКА

Као што су Срби расути по цијелом свијету, тако у свакој српској заједници у расијању многи су расути по старачким домовима. Посјећивање тих усамљеника за мене није само нека обавеза парохијског свештеника, већ је свака та посјета догађај за памћење. Ти људи се обрадују. Посебно они који немају ближих сродника, својих потомака и пријатеља из комшилука, школе или са посла. Уколико су преко 90 година стари, многи њихови вршњаци већ су се одселили у вјечност. Понекад на сахранама није лако наћи довољан број оних који ће да носе ковчег са покојником. Међутим, има неко ко те људе никада не занемарује и не оставља да без престанка тугују. Црква! Постоји, чак, записано да у првим вијековима свога живота Црква своје преминуле чланове није брисала са спискова, већ је на маргинама дописивала: Преселио се у небеску Цркву.

Сви старачки домови овога свијета су предгробна станишта, последња успутна станица, као што је и сав овоземаљски живот само једно преднебеско вјежбалиште.

Некада су разговори са особама удомљеним у тим старачким домовима моји покушаји да што више сазнам из њиховог живота, а посебно ако тај живот траје један вијек, па још увијек траје-не престаје. Интересантни су подаци о томе одакле, како и када су се у ову земљу Америку доселили њихови родитељи или прародитељи и какав им је живот био у почетку. Дешава се да се највише времена код ових људи проведе у ћутању и гледању. Само Бог може знати зашто се кратак разговор одједном претвори у ћутање које траје три пута дуже.

Има дана кад се из тих посјета враћам радостан. Многи од њих често прво питају:

- Како је код цркве, има ли проблема, има ли народа...? Док сам могао, ја сам у цркву долазио, помагао и радио, а сада, ето, видиш и сам, оче, више не могу, кажу ови старци.

Понекад се враћам тужан, јер видим да ту више нема шта да се прича. Настало је тиховање које ће да се претвори у вјечити мук. Долази крај.

Са Мару-Љубицом Ковић (108)

Иза тога ми објашњава да се она уствари не зове Мару. Она је крштена Љубица. Да, била је Љубица Ковић. Кад је дорасла за основну школу, одведе је отац да је упише, кад тамо настају проблеми. Нити он зна да „спелује“ како се то пише, нити управник школе хоће да то импровизује. Каже он оцу:

- Она се зове Мару.

Тако је уписана у школу, тако су јој сва документа касније гласила. Али, она никада није престала да буде Љубица.

Међутим, Љубица је ипак живјела, расла и достарила као Мару. Она има само једног брата и врло мало сродника. Чини ми се да нико не би ни знао како се ова дјевоја зове да то није рекла мени. Вјероватно у црквеним Матичним књигама рођених и крштених негдје у Чикагу или околу њега овај податак стоји похрањен прије 108 година.

Јуче сам се из посјете Љубици Ковић враћао тужан. Ни једне нисмо прозборили. Сједи у фотељи, очи јој, чини ми се, заувјек затворене, а не реагује ни на ријечи ни додире. Гаси се живот најстарије српске дјевојке. Никада се није удавала и никада неће. Одлази код Христа Женика.

Вјерујем да се већ полако надвија изнад путева који од Требиња воде ка Гра'ову.

Једном сам Љубицу замолио да ми каже шта би рекла српском народу ако би имала приику да је слуша цијели српски Род. Рекла ми је као да диктира:

- Мили моји Срби, волите се и никоме не вјерујте!

Била ми је част.

У малом градићу ДеКалб, који је заживео 1856. године, удаљеном неких 80 километара од Чикага, прије скоро 108 година рођена је једна Мару Ковић. Тачније, родила се 12. априла 1912. године. Након што сам сазнао да је смјештена у једном стачком дому у близини Милвокија, почео сам да је посјећујем. Кад сам јој се први пут појавио и представио, била је врло узбуђена и обрадована. Тад ме је замолила да јој се убудуће сваки пут најавим путем телефона. Није ми било јасно. Међутим, касније су ми спремачице откриле да увијек прије него што ја дођем она захтијева да је воде код фризерке. Дакле, сваки следећи пут затицао сам је како сједи у својој фотељи дотјерана, устоличена као принцеза која је спремна да обави интервју за телевизију.

За дивно чудо, пристојно говори српски језик. Али, открио сам још нешто: уколико је поздравим на српском језику, цијели наш разговор се одвија на српском. Такође, ако бисмо се поздравили и почели разговор на енглеском, тако је остајало до краја. Моји покушаји да у току разговора промијеним језик нису давали резултате.

До прије неких четири мјесеца

радо ми се придруживала у молитвама и течно је напамет изговарала *Оче наш* на црквено-словенском језику.

Као и обично, врло мало сам јој постављао питања у вези са њеним личним животом. Као да је избјегавала да о томе прича. Међутим, једном ми са неком сјетом рече:

- Мој отац је дош'о из околине Требиња, а мајка ми је била „саГра'ова“ у Црној Гори.

- Да ли сте некада ишли у „Стари Крај“?

- Да, да! Била сам тамо три пута. Последњи пута сам одлазила 1975. године. Била сам и на Острогу. И у Београду... Било много комуста тамо.

Мало се замисли па рече:

- Некада су ти од Требиња до Невесиња требале четири уре. А сад чујем да ти је једна ура доста.

Гледам је и питам се: откуд тога сад да се сјети?

- Ја се никада, мој прото, нисам удавала, као да ми се исповиједа.

- Па, зато тако дуго живиш, добаћим ја.

Мару се насмијеша па вели:

- Сви ми то кажу, а ја им кажем да исто и сами провају, па да виде како је то.

На Бадњи дан

У Милвокију, 2019/20.

јодине Госјодње

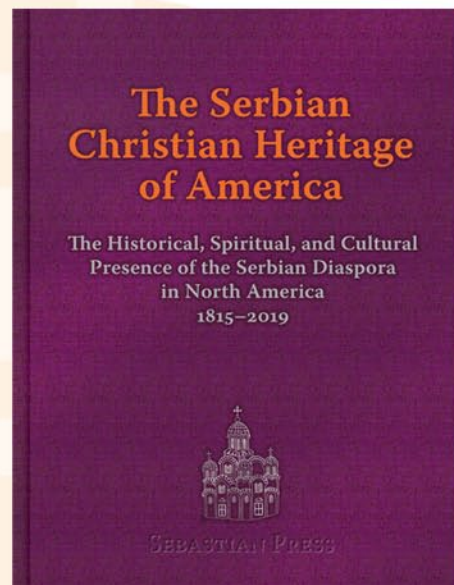
Пројојереј-сѣаврофор

Драјан К. Велеушић

Монографија на енглеском језику СРПСКО ХРИШЋАНСКО НАСЛЕЂЕ АМЕРИКЕ

*Историјско, духовно и културно
јерисусиво јравославне дијаспоре
у Северној Америци 1814–2019.*

Поводом јубилеја 800 година аутокефалије
Српске Православне Цркве

НАРУЧИТЕ МОНОГРАФИЈУ И ПОМОЗИТЕ БУДУЋНОСТ СРПСКОГ ХРИШЋАНСКОГ НАСЛЕЂА АМЕРИКЕ

У монографији су обрађене велике тематске целине у 10 великих поглавља.

I Црква и Америка: теолошка перспектива мисије и евангелизације, у хришћанском контексту Америке. **II** Знамења и инсигније српске дијаспоре: српски допринос Америци, споменици, храмови, знаменитости, фреске, иконе. **III** Српско-америчка историјска судба 1814–1941: сложен процес имиграција и почеци организовања црквеног живота. **IV** Живот Цркве у периоду 1941–1963. **V** Историја и анализа „Српског раскола“ 1963–1992. **VI** Шематизам четири Епархије са парохијама. **VII** Српски јерарси и свештеници у Америци. **VIII** Историја културно-просветних институција (школе, библиотеке, КСС, музеји, хорови, институти, архиви). **IX** Избор из списка знаменитих личности. **X** Библиографија, епилог и благодарност.

Српско Хришћанско наслеђе Америке на 1008 страница, у тврдом је повезу, са 1200 фотографија најзначајнијих историјских личности, цркава, манастира, фресака, икона и других уметничких предмета. Садржи текстове истакнутих историчара, теолога, уметника и др. У научном, културном, уметничком и историјском погледу, уз обиље историјских чињеница и богати илустративни материјал, монографија документује историјски и духовни идентитет Српског народа у Америци и служи као знамење садашњим и будућим генерацијама Срба и Српкиња да осигурају трајање свог наслеђа.

Наши исељеници у Америци и Канади сачували су хришћанску веру и светосавску свест захваљујући својој Цркви. Оснивањем парохија на најлепши начин су овенчали саборно стремљење својих предака досељених у Нови свет.

Ова књига је живо сведочанство о изузетним напорима Српске Цркве да у Новом свету створи изузетну и трајну духовну и материјалну културу, чувајући своје споменике и хришћанско наслеђе Америке. Књига, стога, припада сваком српском дому у отаџбини и расејању.

Price \$150

За више
примерака
попуст!

Make Check payable to: Western American Diocese – Monograph Fund
1621 West Garvey Avenue, Alhambra California 91803, U.S.A.

Info: 626.493.2166
info@sebastianpress.org
rbojovic@sebastianpress.org

